

ČE HOČEŠ OSTATI KORAK PRED
DRUGIMI ...

2

PEVSKA REVija »POJO NAJ
LJUDJE!« NA BLOKAH

4

PODJETNIK VALENTIN SITAR,
LASTNIK KL FENSTAR

6

POLETNE IGRE V NARAVI

29

Bloški korak

glasilo občine Bloke
junij 2018
letnik 19 | številka 3
cena: brezplačno | 2 € | 4 €

Verjamem, da večina državljanek in državljanov republike Slovenije dan državnosti sprejema za svoj praznik. Ta dan se spominjamo poguma in žrtev vseh tistih, ki so se pred 27-imi leti borili za našo državo. Zanje so se borili, ker so začutili odgovornost do domovine in jo ljubili.

Vam in vašim družinam čestitam ob dnevu državnosti in voščim vse dobro. Upam in verjamem, da ga boste primerno in slovesno obeležili tudi po svojih domovih.

župan, Jože Doles

Če hočeš ostati korak pred drugimi, se je potrebno nenehno truditi

Letos mineva že dvajset let od takrat, ko smo Bločani dobili samostojno občino. Bloke so v tem obdobju dobile novo podobo, po urejenosti in razvitosti se zanesljivo lahko primerjamo z drugimi okolji v državi. Prepričan pa sem, da marsikatera investicija na Blokah ne bi bila realizirana, če bi bili Bločani odvisni od drugih. V nadaljevanju tega prispevka bom predstavil potek naših letošnjih razvojnih projektov.

PRENOVA PROSTOROV

V STARI TELOVADNICI

Z izvedbo smo začeli že pozimi, saj dela potekajo v zaprtih in ogrevanih prostorih. Izvajajo se v sredinskem delu stare telovadnice, kjer urejamo še njeno zadnjo tretjino, in sicer v dveh etažah. V pritličju bodo prostori za javno knjižnico, v nadstropju pa bodo prostori večnamenski, saj bodo namenjeni souporabi javne knjižnice in glasbene šole, nove, večje, prostore pa bodo lahko uporabljala tudi vsa društva z območja občine za izvedbo najrazličnejših srečanj, vaj in drugih dogodkov. Obnavljamo tudi prostore za potrebe glasbene šole ter ostale spremljajoče prostore. Na novo bomo uredili sanitarne prostore. V sklopu te investicije preurejamo skoraj 400 m² tlorisnih površin. Predvidevamo, da bomo z deli zaključili do jeseni.

OBNOVITVENA DELA

V PROSTORIH OSNOVNE ŠOLE

Prostore osnovne šole si prizadevamo ohraniti v čim boljšem stanju. V preteklih letih smo izvedli številna obnovitvena dela. Letos nameravamo preurediti še upravni del zgradbe. Novih, sodobno urejenih prostorov se tako lahko nadejajo učitelji in delavci, ki opravljajo upravno-administrativna dela. Poleg navedenih del bomo vsa okna šolskega objekta opremili z zunanji senčili ter zamenjali stara, dotrajana notranja vrata. Investicijo želimo izvesti v času letnih počitnic.

ZGRADILI SMO NOV VODOVOD MED NASELJEMA ZAKRAJ IN GODIČEVO

Na tem delu javnega vodovodnega omrežja smo v zadnjih letih beležili številne poškodbe ter posledično izgube vode iz vodovodnega sistema. Ugotovljeno je bilo, da je bila na tem odseku vgrajena vodovodna cev slabe kvalitete, zato smo se odločili, da jo zamenjamo z novo. Izkoristili smo ugodne vremenske razmere v začetku leta ter zamenjavo vodovodnih cevi na tem odseku opravili že v mesecu januarju.

ZGRAJENA JE II. FAZA OKOLJSKE

INFRASTRUKTURE V OIC VELIKE BLOKE

Že zgodaj spomladi smo nadaljevali s komunalnim opremljanjem zemljišč v omenjeni obrtno-industrijski coni. Z dokončanjem del so vsa zemljišča opremljena z vodovodnim in kanalizacijskim omrežjem za odpadne vode. Sočasno so bile v izkopani kanal vgrajene tudi ustrezne cevi za potrebe telekomunikacij. Ustrezno smo uredili tudi odvodnjavanje meteornih voda, saj je bilo meteorno omrežje znotraj cone povezano z meteornim kanalom, ki poteka od roba OIC Velike Bloke do potoka Bloščica. Na ta način smo rešili problem zalivanja enega dela naselja Velikih Blok, ki je bil predmet večletnih sporov med prebivalci naselja. V coni bo potrebno dokončati še cevno kanalizacijo za potrebe elektrifikacije ter postaviti novo transformatorsko postajo. Trenutno se za ta namen izdeluje projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja. Izvedbo teh del bo financiralo podjetje Elektro Ljubljana ob soinvestiranju lastnikov zemljišč. Že

To bo nov večnamenski prostor v prvem nadstropju stare telovadnice.

V OIC Velike Bloke je večina komunalne infrastrukture že zgrajena.

sedaj pa je cona priključena na elektrokabel, ki je povezan z obstoječo transformatorsko postajo. S tem je lastnikom cone omogočen priklop na vse komunalne vode, vključno s priklopom na elektro- in telekomunikacijsko omrežje. Pogoji za začetek poslovanja podjetij v OIC Velike Bloke so s tem dokončno vzpostavljeni.

GRADNJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE V NASELJU VELIKI VRH

V sklopu te investicije bomo zgradili nov tlačni in povratni vod za vodooskrbo v naseljih Runarsko, Studenec in Benete. Sočasno bomo zgradili tudi kanalizacijsko omrežje za odvodnjavanje odpadnih voda v naselju Veliki Vrh, ki bo s tlačnim vodom priključeno na čistilno napravo Hudi Vrh. Vgradili bomo tudi cevno kanalizacijo za telekomunikacijske potrebe ter za potrebe krmiljenja črpališč na vodovodnem in kanalizacijskem sistemu. Z izvedbo te investicije, ki smo jo začeli izvajati v začetku meseca maja, želimo naselje Veliki Vrh opremiti z novo okoljsko infrastrukturo ter prebivalcem v naseljih Studenec in Runarsko trajno zagotoviti ustrezen pritisk neoporečne pitne vode iz centralnega vodovodnega sistema Bloke.

PRIPRAVE NA IZVEDBO NEKATERIH NOVIH PROJEKTOV SO V POLNEM TEKU

V letošnjem planu investicij, ki smo ga sprejeli ob potrditvi proračuna Občine Bloke, predvidevamo še več pomembnih projektov. V najkrajšem možnem času želimo začeti z izgradnjo zbirnega centra za zbiranje kosovnih in nevarnih odpadkov, ki ga bomo zgradili poleg čistilne naprave Hudi Vrh. Za navedeno investicijo je izdelana projektna dokumentacija, trenutno čakamo na

Še malo, pa bomo z novimi komunalnimi vodi na Velikem Vrh.

pridobitev gradbenega dovoljenja. V podobni fazi je tudi gradnja večnamenske poslovilne vežice pri Sveti Trojici. Pred kratkim smo dokončali tudi projektno dokumentacijo za prenovo stanovanjskega bloka v Velikih Blokah. V nadaljevanju sledi izbira izvajalca del. Upamo, da bomo z deli začeli že v začetku letošnje jeseni. Izvedba vseh treh navedenih investicij ima rahlo zamudo. Razlogi za to so v preobremenjenosti izvajalcev, ki zaradi konjunkturalne zamujajo z izvedbo naročenih del, in sicer v vseh fazah izvedbe posamezne investicije.

POSODOBITEV CESTNEGA OMREŽJA

Tudi letos bomo za posodobitev cest namenili dodatna sredstva, ki občinam pripadajo po t. i. 23. členu Zakona o financiranju občin. Občina Bloke je projekt posodobitve cest že prijavila in pridobila sklep o možnosti koriščenja dodatnih sredstev. Izvedli smo tudi razpis za izbiro izvajalca del. V kratkem bo z njim podpisana izvajalska pogodba. Verjamemo, da bo do izvedbe prišlo v predvidenem roku, in sicer do konca letošnjega septembra.

KAKO POTEKAJO PRIPRAVE ZA OBNO- VO REGIONALNE CESTE R 212 SKOZI

NASELJE NOVA VAS?

Z Direkcijo za ceste RS smo se dogovorili za obnovo omenjene regionalne ceste. Posodobitev bo izvedena na celotni trasi ceste od križišča za Veliki Vrh (pod B'tico) pa do križišča za naselje Velike Bloke. Projekt za izvedbo in ocena investicije sta že izdelana, Občina Bloke pa je z Direkcijo RS že podpisala sporazum o soinvesticiji. Direkcija RS trenutno vodi postopek odkupa potrebnih zemljišč, v najkrajšem možnem času bodo pristopili k izbiri izvajalca. Če bodo aktivnosti potekale po planu, bomo s tem projektom začeli še letos, zaključek del pa je predviden naslednje leto.

Kot je razvidno iz tega prispevka, na Blokah tudi letos izvajamo zelo obsežne investicijske aktivnosti. Z realizacijo teh projektov bomo prebivalcem pomembno izboljšali življenjske pogoje, obiskovalcem pa Bloke naredili še lepše in privlačnejše.

Vsem bralcem in bralkam Bloškega koraka čestitam ob državnem prazniku dnevu državnosti in želim dolgo, toplo, pa vendar zmerno poletje.

župan
Jože Doles

Pevska revija »Pojo naj ljudje!« tradicionalno na Blokah

Območna revija odraslih pevskih zborov 2018 je bila tudi letos organizirana na Blokah. V večnamenski dvorani Bloški smučar se je letos v Tednu ljubiteljske kulture predstavilo deset skupin iz ožje Notranjske, torej, trije zbori več kot lani, kar je vsekakor pohvalno. Iz občine Bloke smo se letos ponovno predstavili trije zbori: Lovski PZ Martin Krpan, ki ga vodi Janez Gostiša, Vokalna skupina DIVA KD Bloke pod vodstvom Irene Cundrič Iskra in Mešani pevski zbor KD Bloke pod vodstvom Tanje Avsec. Iz občine Cerknica je prišlo kar šest skupin, žal pa je občino Loška dolina tokrat predstavljal le ženski pevski zbor KR'SNICE. Za pevske zборе je letna revija eden od vrhuncev sezone, saj je to priložnost, da se predstavijo publiku, drugim zborom in strokovnim ocenjevalcem. Letos je bila to ga. Maja Cilenšek, ki je po reviji zborovodkinjam in zborovodjem namenila oceno in napotke za delo v prihodnje.

Območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti Cerknica bo morala več pozornosti nameniti obveščanju javnosti o tej prireditvi, saj si zbori za trud in lepo petje zaslužijo vso pozornost, pa tudi domača organizatorja OŠ Toneta Šraja Aljoše in Občina Bloke svojo nalogo vsako leto skrbno izpolnita.

KD Bloke
Lojze Mazij

Letošnji program je okrepljen MePZ KD Bloke poleg nastopa na Območni reviji in ostalih nastopov v domači občini posvetil tudi predstavitvi svojega dela v drugih krajih. Nastopali smo v Združenem pevskem zboru ob prireditvi Zdaj zaori pesem o svobodi 2018 konec aprila v Cerknici, tradicionalno pa postaja tudi naše gostovanje v Centru starejših v Cerknici. Hvaležna publika nas je v tem Domu spet letos spet toplo sprejela. Na prireditvi ob kulturnem prazniku so bili naši gostje pevci Moškega zbora Tabor iz Lokve pri Divači, ki so navdušili bloško publiko. Obisk smo jim vrnil in 19.

maja nastopili na njihovem letnem koncertu v Kulturnem domu v Lokvi. Naš zbor je zapel sedem skladb in požel gromek aplavz gostiteljev in publike. Poleg obeh zborov je večer s svojim nastopom popestril domači pianist Izak Ban. Po koncertu smo z gostoljubnimi domačini preživeli lep večer, posebej smo bili veseli kramljanja z njihovim zborovodjem g. Miranom Žitkom, ki ima svoje korenine v Metuljah na Blokah. Pred MePZ KD Bloke je v letošnjem juniju še gostovanje pri KD Menišija v Begunjah in zaključek bogate sezone s prireditvijo ob dnevu državnosti.

Mešani pevski zbor KD Bloke na odru Kulturnega doma v Lokvi

Pohod po Krpanovi poti

Letošnji pohod po Krpanovi poti je spremljalo sončno vreme, ki je na Bloke privabilo veliko število pohodnikov. Uživali so v lepi naravi, saj je pomlad na Blokah letos malo pohitela in je konec aprila že začelo cveteti sadno drevje. Veliko letošnjih pohodnikov se je pohoda udeležilo prvič, vsi so bili navdušeni nad potjo in samo organizacijo, še posebej so pohvalili osebe na postojankah, za katere so skrbeli bloški čebelarji, bloške gospodinje Zarja in Milena Zakrajšek iz Okrepčevalnice pri Dominu. Na koncu pohoda na Bloškem jezeru so pohodniki dobili topel obrok. Ker je bilo lepo vreme, so posedeli ob Bloškem jezeru še v pozno popoldne. Organizatorji iz Turističnega društva Bloke smo z letošnjim pohodom po nekaj deževnih izvedbah zelo zadovoljni in upamo, da bo naslednje leto udeležba še večja.

Matej Pakiž

Postanek na Bočkovem

Obisk predstavnika ruskega veleposlaništva na Blokah

Tudi letos nas je pred dnevom zmage obiskal predstavnik ruskega veleposlaništva v Sloveniji, drugi sekretar gospod Oleg Kudryavtsev, z namenom, da na pokopališču pri Fari položi venec k spomeniku padlim borcem II. svetovne vojne. Tu sta pokopana tudi dva ruska vojaka. G. Olegu so se v Novi vasi pridružili še župan občine Bloke in predstavniki Združenja borcev in internirancev s praporom. Skupaj so odšli na pokopališče pri Fari, kjer je predstavnik ruskega veleposlaništva položil venec padlim, vsi pa so jih počastili z enominutnim molkom.

Tekst in foto: Stane Jakopin

Dragi Bločani in drage Bločanke!

Iskrena hvala za vaše zaupanje, ki ste mi ga izkazali s tem, da ste glasovali zame na državnoborskih volitvah. Verjamem, da bomo Slovenijo skupaj spremenili v prostor pravičnosti, kjer bomo vsi imeli možnost in priložnost, da živimo v blaginji ter dostojno in dostojanstveno.

Pred nami je tudi dan, ko smo dosanjali sanje naših prednikov. Naj vas na ta dan napolnita pogum in optimizem, ki smo ga čutili ob osamosvajanju. Čestitke ob dnevu državnosti, ko vas tudi vabim, da ponosno izobesite slovensko zastavo!

mag. Andrej Šircelj

Uvodnik

Stane Jakopin, urednik

Ze prvi pogled v naravo nam pove, da se pomlad počasi preveša v poletje, dnevi so postali topli, skoraj vroči in dolgi, ob poti pa nas spremljajo sveže pokošeni travniki. Narava nam s svojo pisano preprogo nudi lepo podobo našega okolja. Prekrila je celo po nemarnosti odvrženo plastično embalažo, ki jo je bilo še nedavno tega, kljub izvedeni čistilni akciji, moč opaziti predvsem ob naših prometnicah. V zadnjem obdobju nas mediji obveščajo, kako se odpadna embalaža kopiči na dvoriščih komunalnih podjetij, ta pa nimajo kam z njo. Vse bolj je očitno, da se dušimo v lastnih odpadkih in to kljub skrbnemu ločevanju in še bolj skrbnemu popisovanju vsakega kilograma oddane embalaže, ki so ga dolžni izvesti komunalni delavci. Mogoče bi bilo za začetek dovolj že to, da bi vsaj enkrat na mesec kupili na primer pijačo v stekleni embalaži in potem to steklovino ločeno oddali v ustrezen zabojnik. Še bolje pa bi bilo, ko bi bila steklena embalaža povratna, tako kot je bilo to v preteklosti. Najbrž bo kdo zamahnil z roko, češ, ta spet »naklada«, vendar vse kaže, da bomo nekaj vendarle morali storiti in to prav mi, ne oni. Moč je namreč v ravnanju posameznika, ki nizek ogljični odtis in gospodarno ravnanje z okoljem prepozna kot vrednoto in prevzame odgovornost.

Je pa še ena nekoliko drugačna tema, ki še kako vpliva na našo kvaliteto življenja. Ja, uganili ste, volitve, ki so, kot nekateri pravijo, praznik demokracije.

Ne glede na to, da ste, spoštovane bralke in bralci, najbrž že utrujeni od nenehnih volilnih in referendumskih kampanj in obiskovanja volišč, nas v letošnjem letu čakajo še lokalne volitve. Če pogledamo minule državnoborske volitve, lahko, žal, ugotovimo, da je polovici volilno upravičenega prebivalstva Slovenije vseeno, kdo vodi državo. Pa je res tako? Je res vseeno, kdo odloča o skoraj deset milijard težkem proračunu, naših pravicah in nam postavlja zakone? Očitno polovici Slovencev je.

Upam, da se bomo lokalnih volitev vsaj Bločani v kar največji možni meri udeležili in poizkušali v okviru možnega izbrati odgovorne voditelje, ki bodo sposobni voditi našo lokalno skupnost vsaj tako dobro, kot je bila vodena do sedaj, ne glede na to, ali bodo stari ali novi obrazi.

V tokratnem izvodu Bloškega koraka se ne ukvarjamo z odpadki niti ne z volitvami, saj imamo obilico dogajanj in obvestil, s katerimi vas seznanjamo. Prebiramo lahko o bogatosti našega bloškega utripa v minulem spomladanskem obdobju.

Smo tik pred državnim praznikom dnevom državnosti. Zato vam ob tej priložnosti za ta praznik iskreno čestitam v želji, da bi vsak po svoje prispeval k blaginji naše domovine. Ponosno praznujmo, če ne drugače, vsaj z izobešanjem slovenske zastave!

Pred nami je poletje in s tem počitnice, dopusti. Preživite to obdobje srečni in zdravi.

Nasvidenje!

Podjetnik Valentin Sitar, lastnik KL Fenstar

KL Fenstar d.o.o. je podjetje, ki v Novi vasi proizvaja stavbno pohištvo in je bilo v preteklosti bolj poznano kot Kovinoplastika Lož PE Gradbeni elementi. S prestrukturiranjem Kovinoplastike Lož je pristalo v lasti invalidskega podjetja Kovinoplastike Lož TCP Inpro d. o. o., kasneje pa se je kot solastnik priključila tudi Kovinoplastika Lož, družba pooblaščenka d. d. V letu 2016 je podjetje dobilo novega lastnika Valentina Sitarja, s katerim smo se pogovarjali o razlogih za nakup podjetja in o sedanjem poslovanju.

Foto: Matej Pakiž

Podjetje KL Fenstar je prešlo v roke novega lastnika Valentina Sitarja.

Gospod Sitar, zanima me, zakaj ste se leta 2016 odločili za nakup podjetja KL Fenstar d. o. o.

Pred nekaj leti sem se peljal skozi Novo vas in sem razmišljal o tem, kako podjetja na podeželju lahko dobro poslujejo, saj delavci čutijo večjo pripadnost lokalnemu podjetju kot delavci v mestih in so navajeni dobro in trdo delati. Razmišljal sem tudi o nakupu manjšega podjetja, v katerem bi unovčil svoje izkušnje, ki jih imam kot poslovni svetovalec podjetjem, tudi takim v težavah.

V letu 2015 sem prišel v Kovinoplastiko Lož družbo pooblaščenko d. d. kot svetovalec uprave, ki je želela izboljšati poslovanje svojega podjetja KL Fenstar. Samo podjetje je bilo v zelo slabi kondiciji in kmalu smo ugotovili, da so potrebne korenite spremembe v poslovanju, sicer bo sledil stečaj. Leta 2016

sem se odločil za nakup podjetja, saj imam več kot 30 let izkušenj s svetovanjem podjetjem in njihovo sanacijo. V podjetju sem videl potencial in pa seveda delovna mesta na Blokah, ki bi z morebitnim stečajem izginila.

Pravite, da imate veliko izkušenj s svetovanji v podjetjih ter sanacijami. Zanima me, s katerimi podjetji ste doslej sodelovali.

Svetoval sem v kar nekaj podjetjih, npr. v podjetju ELVEZ d. o. o. v Višnji Gori, ki deluje v avtomobilski industriji. Po uspešnem sodelovanju zelo dobro posluje in se razvija, z njim še vedno sodelujem. Znana je tudi sanacija Fotone d. d., v kateri smo že leta 1999 uspešno izpeljali prisilno poravnavo.

Kako pa ste sanirali podjetje KL Fenstar?

Podjetje še vedno ni sanirano, smo pa na

dobri poti, da nam to uspe. Ko sem kupil podjetje, je imelo velike finančne obveznosti do dobaviteljev (predvsem Kovinoplastike Lož d. d.) in tudi do takratnih lastnikov Kovinoplastike Lož družbe pooblaščenke d. d. ter invalidskega podjetja TCP Inpro d. o. o. Z lastniki sem se dogovoril za nakup podjetja in najem poslovnih prostorov v Novi vasi ter seveda prevzem njegovih finančnih obveznosti. Pripravil sem program sanacije, po katerem bi podjetje v nekaj letih poplačalo zaostale obveznosti in začelo uspešno poslovati. S Kovinoplastiko Lož d. d. kot najemodajalcem poslovnih prostorov sem se dogovoril za desetletni najem le-teh. Dogovorili smo se tudi, da uporabljamo njihovo okovje pri proizvodnji stavbnega pohištva; smo namreč največji posredni prodajalec njihovega okovja ARX na avstrijskem trgu.

Z dobavitelji sem se dogovoril za obročno odplačevanje njihovih zapadlih terjatev, za kar sem moral pri večini garantirati s svojim osebnim premoženjem; zaradi slabe bonitete podjetja pri bankah namreč nisem mogel pridobiti posojil.

Po prodaji Kovinoplastike Lož d. d. novim lastnikom je novo vodstvo zaostriло že sklenjene pogoje najema in plačila njihovih terjatev. Kot najemnik prostorov sem bil prisiljen sprejeti njihove nove, zame zelo neugodne pogoje.

Takoj po nakupu podjetja sem doživel tudi kar nekaj neprijetnih presenečenj v obliki

Foto: Arhiv KL Fenstar

Varjenje okvirjev

neplačanih računov, za katere sploh nisem vedel. Kot zanimivost naj povem, da sem nekaj dni po nakupu podjetja dobil izvršbo Občine Bloke za plačilo ogromne količine vode. Po pogovoru v občinski pisarni smo ugotovili, da je bila nekje v objektu počena cev in preko vodomera je voda odtekala v podtalnico, prejšnje vodstvo podjetja in lastniki pa na to sploh niso bili pozorni in računov za nesorazmerno porabo vode niso niti reklamirali. Zadevo smo uspešno rešili, dogovorili smo se za obročno odplačevanje.

Vendar pa ste ohranili delovna mesta in sedaj poslujete po načrtih.

Moj primarni namen pri nakupu podjetja je bil ohranjanje delovnih mest na lokalnem nivoju in zaenkrat mi to tudi uspeva. V podjetju imamo 15 redno zaposlenih delavcev, jaz in moj svak delujeva v podjetju preko svojih s.p.-

jev. Zaradi povečanega obsega dela predvsem pri montaži naših proizvodov sodelujemo tudi z zunanjimi izvajalci. Letni promet podjetja je 1,5 milijona EUR. V času po mojem nakupu podjetja dosegamo načrtovano 20-odstotno letno rast prihodkov. Skoraj 90 % naše proizvodnje predstavlja stavbno pohištvo iz plastike, 10 % pa je izdelkov iz aluminija. Trenutno v gradbeništvu vlada konjunktura, seveda pa imamo izredno veliko konkurenco na trgu stavbnega pohištva. Cene vhodnih materialov vseskozi rastejo, kupci naših izdelkov pa ravno zaradi tako velike konkurence s pogajanjem znižujejo cene. Že prejšnji lastniki so zamenjali ime podjetja, zato je potrebno novo blagovno znamko še uveljaviti, da bo kupcem bolj prepoznavna.

Letošnjo zimo so nam ponagajale še vremenske razmere, saj nam je ob vsakem

Foto: Arhiv KL Fenstar

Izdelava oken

vetru in sneženju zmanjkovalo elektrike, od katere je naša proizvodnja povsem odvisna.

Nekdaj je bilo vaše podjetje znano po visoki kakovosti izdelkov. Ali ta nivo kakovosti še vedno vzdržujete?

Naše poslanstvo in skrb je namenjena sledenju visoki kakovosti izdelave, ki jo nadgrajujemo z uporabo sodobnih materialov preverjenih dobaviteljev. Želimo in prizadevamo si, da bi bila večina vgrajenega materiala slovenskega izvora (okovje, steklo).

Katera pa so vaša glavna tržišča?

Največ izdelkov prodamo v Sloveniji in Avstriji, nekaj tudi v Italiji. Imamo lastno prodajno službo, ki skrbi za kupce; večinoma so to fizične osebe, sodelujemo pa tudi z nekaterimi gradbenimi podjetji in večjimi kupci (npr. proizvajalci lesenega stavbnega pohištva), ki za dopolnitev svoje ponudbe prodajajo tudi naše izdelke.

Kako vi vidite razvoj podjetja v prihodnje?

Najprej moramo dokončati finančno sanacijo podjetja, poplačati vse stare finančne obveznosti, doseči pozitivno poslovanje, kar poteka po načrtu, saj vsi dobavitelji redno dobivajo plačila v skladu z dogovori.

Naslednji korak je tehnološka sanacija in povečanje kapacitet. Upam tudi, da se bomo z lastniki proizvodnih prostorov v naslednjem letu dogovorili za dolgoročni najem, s čimer bo omogočena tudi posodobitev proizvodnje, predvsem menjava strojev.

Rad bi, da bi bilo podjetje po sanaciji bolj vpeto v ožje lokalno okolje in družbeno skupnost. Ne želimo si, da bi bili samo podjetje, želimo biti tudi dober sosed.

Zahvaljujem se vam za pogovor in vašemu podjetju želim uspešno poslovanje.

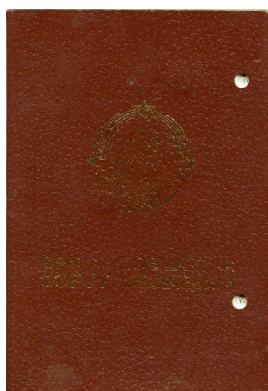
Matej Pakiž

Foto: Arhiv KL Fenstar

Službena potovanja v nekdanjo Vzhodno Nemčijo

Danes, ko je Slovenija v EU, si težko zamišljamo postopke, ki so veljali za potovanja na vzhod Evrope še pred nekaj desetletji. Kljub vsemu je bila Jugoslavija v tem pogledu svetla izjema.

Potni list SFR Jugoslavije je bil dragocen dokument, ki je lastniku omogočal prosto potovanje po Evropi in svetu. To je bila za državljane ena največjih razlik glede na druge vzhodnoevropske socialistične države. Posebej je bilo zapleteno potovanje v Nemško demokratično republiko. V času od leta 1979 do 1989, ko sem uporabljal en potni list, sem opravil nekaj zanimivih poti na vzhod Evrope. Po koncu veljavnosti je bilo treba dokument preluknjati, da je bil že na zunaj neveljaven.

Nemška demokratična republika, pogovorno znana kot Vzhodna Nemčija, je kot socialistična država nastala leta 1949 na sovjetskem okupacijskem področju poražene nacistične Nemčije. Vzhodna meja s Poljsko na Odri in Nisi je bila potrjena šele leta 1950. Zvezno republiko Nemčijo, ki smo jo imenovali kar Zahodna Nemčija, so na svojem zasedbenem območju istočasno ustanovile V. Britanija, Francija in ZDA. Nemški državi sta se medsebojno priznali šele leta 1972. Hudo težavo je predstavljala ureditev zasedenega Berlina, katerega vzhodni del je bil glavno mesto NDR, zahodni del pa je postal politično del ZRN in je bil ograjen s 150 km dolgim zidom kot največjim zunanjim znamenjem hladne vojne. Jugoslavija je imela razvite gospodarske odnose z ZRN, z NDR, ki je bila sicer najbolj industrijsko razvita članica Varšavskega pakta, pa so se odnosi začeli razvijati precej pozneje.

V Kovinoplastiki Lož smo poslovne stike s podjetji iz NDR pričeli vzpostavljati okoli leta 1980. Takrat smo tudi prvič obiskali znani Leipziški velesejem. Ob tem obisku v marcu 1980 sem prvič videl velikansko razliko med trdim sistemom NDR in takratno Jugoslavijo.

Z novim službenim avtomobilom fiat 132 smo potovali čez Muenchen in mejni prehod Hof/Hirschberg proti Leipzigu. Prehod najbolj zavarovane meje v Evropi je bil posebna zgodba. Neskončno dolgo je trajal pregled potnih listin, avtomobila, podvozja celo z ogledali. Iz stražnih stolpov je dogajanje nadzorovala vzhodnonemška vojska. Vožnja cik-cak med betonskimi ovirami se je vendarle končala in krenili smo proti Leipzigu.

Vzhodni Nemci so nas obravnavali nekako mešano, na meji kot zahodnjake, prenočišče pa so nam dodelili v študentskem domu bližnjega mesta Halle skupaj z

obiskovalci iz vzhodnih držav. V sobi z osmimi posteljami smo prenočevali s Čehi iz tovarne Škoda, ki so se na sejem pripeljali z avtobusom modela iz kultnega filma "Ko to tamo peva". Niso se mogli načuditi našemu fiat, radiju s kasetofonom, naši poti čez zahodno Nemčijo, posebej pa so se jim oči zasvetile, ko so v naših denarnicah zaslužili zahodne marke, namesto "lesenih" vzhodnih. Na sejmu smo vzpostavili nekatere kontakte, tako da je bil za nas sejem uspešen.

V tistem času, spomladi leta 1980, se je v ljubljanskem kliničnem centru iztekalo življenje predsednika Tita. Situacija je bila torej 'zategnuta' in pred potovanjem so nas ob izdaji poslovne vize obiskali sodelavci naše UNZ (Uprave za notranje zadeve) in nas izprašali o namenu poti, nas podučili o sovražnikih države v kritičnih trenutkih in naročili, naj po koncu službene poti napišemo poročilo o naših opažanjih, izjemnih dogodkih in obravnavi pri vzhodnonemških organih. Po koncu potovanja smo na to fazo vsi pozabili, Tito je čez dober mesec umrl in varuhi domovine so imeli drugo pomembnejše delo.

Leta 1984 sva z dolgoletnim sodelavcem in kolegom Jožetom Troho obiskala mesto Zeitz med Gero in Leipzigom. Za tovarno, ki je proizvajala sestavne dele za motorna kolesa MZ, smo izdelovali nekaj proizvodnih orodij.

Mesto velikosti Celja je imelo en hotel in dve restavraciji – Mestni dom in Dom kulture, ki sta bili odprti izmenično, vsaka en dan. Po dolgi poti sva se želela zvečer pošteno odžejati. Zaželela sva si vina, saj nama pusto vzhodnonemško pivo, ki so ga vsi žulili v zakajeni

je šel po hodniku kakšen uradnik v usnjenih škornjih in 'rajthoznah' in spet je zavladal mir. Jože je potegnil ven cigarete in prižgal. Takoj je pridivil ven uradnik in vpil, kaj vendar misliva midva Jugoslovana, saj vendar povsod na veliko piše "Rauchen verboten", tako in tako pa imajo z nama dela čez glavo in izginil. Vsa vrata uradov so bila brez kljuk na hodniku. Uradnikom je v pasu bingljaj na vrvi ključ, kot ga imajo pri nas dimnikarji, s katerim so oni pooblaščen odpirali vrata. Čez čas sva se ojunačila in potrkala na tista vrata. Kaj hujšega, ob vsej

pivnici, ni prijalo. Po dolgem iskanju je natak ar prinesel steklenico črnega bolgarskega vina. Ni bilo bog ve kaj, a počasi je le steklo in naročila sva naslednjo steklenico. Natak ar je pretaknil vse in končno sporočil, da so zaloge vina pošle in naj pijeva pivo tako kot vsi drugi. V sili hudič muhe žre in tako sva prešla na pivo. Potem pa plačilo. Klirinško kreditno pismo, ki smo ga prejeli ob odhodu v NDR, nisva še uspela zamenjati za vzhodnonemške marke, ker so ga menjale le banke v večjih mestih. V hotelu niso smeli menjati denarja. V iskanju rešitve sva v stranišču naletela na snažilko in jo z vso previdnostjo pobarala, če bi zamenjala nekaj zahodnih mark. Po dolgem prigovarjanju se je, blede kot zid, zaprla z nama v WC, nama zamenjala "lesene" marke za najine zahodne in izginila kot kafa.

Naslednji dan se je bilo treba pred odhodom na službeni sestanek javiti lokalni policiji. Vsakodnevno je bilo potrebno podaljševanje dovoljenja za bivanje v NDR, t. im. DDR Aufenthaltsberechtigung. V dolgočasni stavbi z neskončno dolgimi hodniki so vzeli najina potna lista, naju posadili na klop pred neko pisarno in naročili, naj čakava. Čas je tek el kot pri zobozdravniku. Vsake toliko

njihovi prezasedenosti sva izpadla še sitna. Ni preostalo drugega kot ždeti na hodniku in čakati. Končno je prišel uradnik in pokazal žig za tisti dan. Naslednji dan se je procedura ponovila, zadnji dan je bila še posebej dolga, saj sva morala dobiti vizum za izhod iz NDR, t. im. DDR Ausreisevisum.

V tovarni je šlo hitreje, čeprav je pri razgovoru sedelo kar nekaj oseb, za katere se nama je zdelo, da nimajo nobene naloge v zvezi s poslom in so bili najbrž njihovi varnostniki.

Delo sva uspešno opravila in jo mahnila priti domu.

Uprava za notranje zadeve v Cerkljici je izdala dovoljenje za službeno pot v NDR. Veljalo je do konca tekočega leta.

Zapisal: Lojze Mazij

SLOVARČEK:

zategnuta: napeta

rajthozne: jahalne hlače

Rauchen verboten: kajenje prepovedano

Kraj: Cerkljica (potni list izdan v Cerkljici)

Datum: 1980, 1984

Avtor: –

Zbirka: Lojze Mazij

Skenirano: 29. 3. 2018

Oblika: dokument, potni list

Zapis s slikami je bil objavljen na <https://staeslike.cerkljica.org/>

V vrtcu je pestro

Vrtec Nova vas obiskuje 86 otrok. Delujemo v petih skupinah. Za pestro dogajanje v vrtcu skrbi deset strokovnih delavk. Poleg socializacije, navajanja na samostojnost in ustvarjanja prijetne klime se med šolskim letom povezujemo s širšim okoljem.

Foto: Nace Farkaš

Toliko nas je v vrtcu.

POVEZOVANJE IN SODELOVANJE Z DRUŠTVI IN RAZNIMI USTANOVAMI IZ OKOLJA

Obiskali so nas taborniki iz Cerknice, ki so nas naučili pripraviti kurišče, zakuriti ogenj, postaviti šotor in speči slano testo na palčki, ki smo ga zamesili sami. Otroci so dobili izkušnjo, kako preživeti dan v naravi.

S folklorno skupino Bloke smo nastopili na občinski proslavi. Naučili in zapeli smo bloško »Lejsarjev maln« in z odraslo folklorno skupino zaplesali »Moj očka ima konjička dva«.

Sodelujemo z Zdravstvenim domom Cerknica, saj gospa Tjaša s Krokijem redno izvaja zobno preventivo.

Foto: Nataša Ponikvar

Metulji so se razveselili novih zobnih ščetk.

Foto: Martina Rupar

Priprava kurišča, kurjenje ognja, peka hrenovk

Foto: Iza Pintar

Mravlje pri umivanju zob

OBISKI OBČINSKE KNJIŽNICE

Izposodimo si knjige, knjižničarka ga. Martina nam je pripravila bralno urico s poučno temo o ekologiji.

Foto: Nataša Ponikvar

Prvi obisk Metuljev v knjižnici

Foto: Sara Šega

Čebele se pogovarjajo o ustni higieni.

Foto: Martina Rupar

Pri Murnih je že na pohodu zobna miška.

Foto: Romana Sajevec, Maruša Švigelj

Bralna urica s knjižničarko Martino

NASTOP V DOMU STAREJŠIH OBČANOV CERKNICA

Foto: Martina Rupar

Murni in Mravlje so starejše razveselili z glasbo in plesom.

SKRB ZA OKOLJE

Skupaj s šolo smo vključeni v eko projekt; v okolici šole in vrtca smo pobirali smeti, pri Mravljicah so iz odpadnih plastenk izdelali ptičje valilnice, Metuljčki so iz odpadne embalaže izdelali ptičje hišice, najstarejši otroci so reciklirali papir in nanj napisali lastno zgodbo, pri Čebelicah pa so si izdelali pustne kostume iz odpadnih vreč.

Foto: Romana Sajevec

Mravlje so poskrbele za čisto okolico šole in vrtca.

SKRB ZA ZDRAVO TELO

Sodelujemo v projektu Mali sonček.

Otroci od drugega leta dalje čez celo leto opravljajo različne gibalne naloge, preko katerih si pridobivajo različne gibalne spretnosti in veščine. Hodimo na pohode, se vozimo s poganjalci, skiroji, rolamo, pridobivamo motorične spretnosti na naravnih površinah (v gozdu, na travniku, na igrišču z igrali), kadar pa je slabo vreme, gremo v veliko telovadnico Bloški smučar.

Foto: Mateja Zgonc

Metuljčki na pohodu

Foto: Mateja Zgonc

Čebele v dvorani Bloški smučar

Foto: Irena Setničar

Pikapolonice gibalno aktivne v igralnici

Foto: Maruša Švigelj

Murni na plavalnem tečaju v Logatcu

Foto: Iza Pintar

Vožnja s skirojem

SODELOVANJE S STARŠI

Za očke in mamice smo pripravili mini koncert našega pevskega zbora Murenčki, ki ga vodi ga. Irena Cundrič Iskra.

Foto: Romana Sajevec

Nastop pevskega zbora Murenčki

Pri Čebelah je očka Martin predstavil orodje, ki se ga uporablja pri obdelavi lesa in vse tudi praktično prikazal.

Foto: Sara Šega

Pri Metuljih so nas obiskali nekateri starši, ki igrajo na instrument.

Foto: Mateja Zbačnik

Mamica Irena s klaviaturami

Foto: Mateja Zbačnik

Mamica Vesna z diatonično harmoniko

Foto: Mateja Zbačnik

Očka Rok s kitaro

V času pusta smo skupaj z babicami in dedki izdelali pustno masko.

Foto: Nataša Ponikvar

SODELOVANJE S ŠOLO

Murni so nastopili na šolski prireditvi Zarajajmo v pomlad.

Foto: Martina Ivančič

PESMICA, KI VSE POVE O NAŠIH NAJMLAJŠIH ČLANIH VRTCA

Res smo najmlajši,

pa vendar najslajši.

Cel dan se umivamo, ritke previjamo in glasbo navijamo.

Radi se igramo, še rajši pa crkljamo.

Naučili smo se hoditi in eden drugega loviti.

Na sprehodu je lepo, le hoditi bolj težko.

Najlepše nam je v telovadnici, tam bi bili vse dni in se nam nikamor ne mudi.

Ko čas je za kosilo, igrače še kar po tleh ležijo.

Včasih jih pridno zložimo, včasih si mislimo, raje jokati začnimo.

Takrat nas vzgojiteljice hitro pomirijo in namesto nas igračke zložijo.

Končno pride kosilo in najprej povohamo, če je fino.

Če dobro nam ni, kar krožnik leti in potem se Irena včasih »jezi«.

Če kosilo ni fino, včasih tudi že na mizi zaspimo.

Potem nas Lara na hitro preobleče in na ležalnike »pomeče«.

Malo za hec in malo za res, ampak v vrtcu se imamo lepo prav zares.

Avtor pesmi in foto: Lara Marković

Zapisale: strokovne delavke vrtca Nova vas

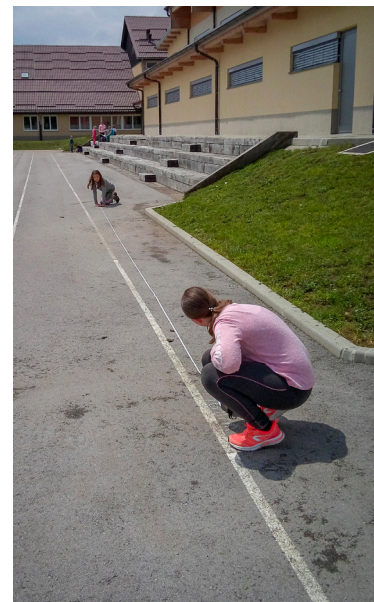
Učilnica na prostem

V 5. razredu je bilo tudi v tem šolskem letu veliko zanimivega. Udeležili smo se šole v naravi na Debelem rtiču, pozimi smo se sankali in smučali, obiskali smo gledališče, Rokodelski center, Hišo eksperimentov, Križno jamo, opravili zahteven kolesarski izpit, tekmovali v športu ter znanju, kolesarili po Blokah in še bi lahko naštevali.

Imeli pa smo tudi pravi pouk na prostem. Tudi ta dan je bil nekaj posebnega. Zbrali smo se na igrišču za šolo.

Začeli smo z uro matematike. Utrjevali smo znanje o ploščini in obsegu. Zmerili smo dolžino in širino asfalnega igrišča. Izračunali smo obseg, če bo kdaj ograja okrog celega igrišča, in ploščino, če bomo predlagali, da bi ga prekrili s travo. Potrebovali jo bomo nekaj več kot 2800 kvadratnih metrov.

Nadaljevali smo s slovenščino. Spoznali smo pridevnik, ki pojasnjuje samostalnik. Iskali smo samostalnike in ustrezne lastnostne, vrstne ter svojilne pridevnike.

Po malici smo se odpravili na naše Bloško jezero. S pomočjo lup in mikroskopa smo odkrivali rastline in živali v vodnem svetu. Nekaj drobnih organizmov in paglavcev smo prinesli tudi v šolski akvarij, a le za nekaj dni, potem pa smo jih vrnili v naravno okolje.

Tudi pri urah likovne umetnosti smo ustvarjali na prostem v naravi. Slikali smo pisano cvetoči travnik. Bilo nam je veliko lažje, ker smo bili tik ob njem in ga neposredno opazovali.

Učenci so na prostem zelo uživali, motile jih niso niti dežne kaplje. Tudi sodobne tehnologije niso prav nič pogrešali in se kljub temu veliko naučili.

Za 5. razred Pavla Ponikvar, razredničarka

Druženje v podaljšanem bivanju

Kot vsako šolsko leto smo v oddelku podaljšanega bivanja tudi letos zelo veliko ustvarjali; bodisi okrasili šolski hodnik bodisi prosto ustvarjali, kjer je domišljija vodila v izdelavo raznoraznih izdelkov. Sodelovali smo tudi v različnih natečajih. V nekaterih smo bili bolj, v nekaterih malo manj uspešni. V natečaju Zveze delovnih invalidov Slovenije je bil zelo uspešen in za to tudi nagrajen naš učenec Domen Primožič. Naši izdelki so bili objavljeni v reviji Unikat. Zelo veliko časa nam je vzel domišljjski konj za Uhu-jev natečaj iz odpadnega kartona in papirja, ki ga lahko vidite na sliki. Na žalost nam ni prinesel nagrade, vendar smo kljub temu zelo ponosni na našo Rjavo strela.

V razredu so se nam pridružili tudi novi 'učenci', in sicer vietnamski paličnjaki. Spoznali smo, kako z njimi rokovati, njihove lastnosti in način prehranjevanja. Tako vsak dan skrbimo, da niso lačni in imajo ustrezne pogoje za življenje.

Na koncu leta so nas čakali še naravoslovno in tehnično obarvani dnevi, v katerih smo bolje spoznali naravo in okolico, urili kuharske veščine, se spoznali s kemijskimi poskusi ter se družili in igrali.

Otrokom tudi letos ni primanjkovalo idej, volje in domišljije za skupne podvige. Prepričana sem, da bo tako tudi v prihodnje, zato se že zdaj veselim novih doživetij, ki nam jih bo prineslo naslednje šolsko leto.

Učiteljica Ester Palinkaš

Nov učenec – vietnamski paličnjak

Rjava strela

Drugi razred pri pouku na prostem

Z velikim veseljem smo se učenci drugega razreda učili v naravi – na prostem. Tam smo slikali, zgradili maketo, vadili jogo na prostem ter sestavljali in iskali angleške besede. Super je bilo.

Učenci drugega razreda in Petja Ilejšič

Navodila in razdelitev v skupine

Raziskovanje Bloščice

Iskanje živih organizmov v jezerski vodi

Slikanje cvetočega travnika

Narava je ozelenela in zacvetela

ŠPANSKI BEZEG

Koga ne premami vonj španskega bezga in komu ne obstane pogled na njegovih bujnih cvetovih mnogih vijoličastih odtenkov? Nas, učence prvega razreda, je očaral. Vejico bezga smo z akrilnimi barvami naslikali na blago.

ZALA

ŽAN

EMA

ANA

TIJA

MATEJ

REBEKA

OZELENELA DREVESA

17. maja 2018 smo na naši prvič sodelovali v projektu UČILNICA NA PROSTEM. Učenci prvega razreda smo opazovali spremembe, ki so se v naravi zgodile spomladi. Posebej smo bili pozorni na drevesa. Nabrali smo liste in kose lubja različnih dreves. V likovni tehniki frotaž smo upodobili različne listavce.

Mentorici: Barbara Širaj in Martina Ivančič

ZALA

ANA KAJA

JAKOB

LANA

SAMO

ŽIVA

ŽIGA

Bralni kotiček

Na začetku šolskega leta je podjetje Merkur s projektom 'Zavihajmo rokave za lepšo šolo' postavilo izziv slovenskim osnovnim šolam ter s pomočjo donacij vzpodbudilo in okrepilo skrb za ureditev notranjosti šole ali njene okolice. Med vsemi prijavljenimi šolami smo bili izbrani med petnajst tistih z najizvirnejšimi idejami. Vsaki so donirali material v vrednosti 250 eur.

Zavihati je bilo potrebno rokave.

Bralni kotiček pod stopnicami

Učenci in učenke so skozi celotno šolsko leto aktivno sodelovali pri projektu, ki nam je na koncu prinesel bralni kotiček, v katerem bodo lahko vsi v miru brali in se družili. Namen bralnega kotička je dosežen, saj je zelo obiskan. Za prihodnje šolsko leto imamo že nove ideje, kako ga bomo še bolj izpopolnili in privabili nove bralce.

Več o samem projektu lahko preberete na internetni strani www.za-lepsosolo.si.

Mentorica Ester Palinkaš

V parlamentu

Učenci prvega, drugega in tretjega razreda smo se tik pred volitvami odločili, da si čisto od blizu pogledamo prostore ustanove, kjer se ustvarja naša prihodnost. S pomočjo Vidove mami, Eve Obreza Modic, smo res pogledali parlament prav v notranjost. Sprejel nas je predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca. Predstavil nam je delo v Državnem svetu ter nam dovolil, da tudi sami predlagamo kakšen koristen zakon. Naši »svetniki« so predlagali naslednje: »Vsak dan po pouku naj nam učiteljice kupijo sladoled. Vikend naj traja tri dni, delavnik pa pet. Manj nalog, več sladkarij.« Seveda so bili predlogi skoraj v celoti sprejeti. Zelo resno pa se je priložnosti dobljene besede v Državnem svetu lotil Lars, ki je Vladi predlagal, naj poskrbi, da se bo lepše ravnalo z naravo.

V predverju velike dvorane

Ta predlog je podprl tudi sam predsednik Državnega sveta in njegov »pomočnik« Tilen. Seveda smo se vsi strinjali z njim.

Popeljali so nas še po drugih prostorih. Ogledali smo si Državni zbor ter predverje velike dvorane, kjer je stenska poslikava Stanka Pengova. Predstavlja zgodovino Slovencev od naselitve do danes.

Spoznali smo delo naših politikov in hišo, kjer se rojevajo ideje o boljšem svetu, ideje o še boljši in lepši Sloveniji.

Petja Ilejšič

Tilen in Lars, nova svetnika

Akcija zbiranja starega papirja

V ponedeljek, 18. 6. 2018, smo začeli z zbiranjem starega papirja. Akcija bo potekala do 6. 7. 2018.

Papir lahko prinesete do 14.00.

Kontejner za papir bo stal za šolo in bo zaklenjen v času, ko je šola zaprta.

Denar, ki ga bomo dobili od zbranega papirja, je namenjen za šolski sklad.

Vabljeni, da se akcije udeležite!

Vetrna elektrarna

Smo manjša skupina učencev 9. razreda. Pripravili smo raziskovalno nalogo o vetrnih elektrarnah in sodelovali na tekmovanju iz konstruktorstva, ki ga organizira Zveza za tehnično kulturo Slovenije. Na državnem tekmovanju na Fakulteti za naravoslovje in matematiko v Mariboru smo predstavili teoretično in praktično izvedbo naloge ter dosegli srebrno priznanje.

Nagrajena vetrna elektrarna

Strateški položaj Blok

je za take vrste elektrarn zelo ugoden, saj imamo močan povprečni vetrni potencial (4 – 5 m/s po podatkih Ministrstva za gospodarski razvoj).

Raziskovali smo različne izvedbe vetrnih elektrarn in izdelali tudi nekatere modele.

Najboljši med njimi je prototip horizontalne vetrne elektrarne, ki dejansko proizvaja dovolj električnega toka tudi ob šibkejših vetrovih. Izdelan je iz dela kanalnega ventilatorja in aluminijastih podaljškov. Generator smo vzeli od ventilatorja za uporabo v avtomobilu. Jaka je doma zvaril nosilno konstrukcijo in montiral kroglične ležaje. Z ostalimi sošolci smo na koncu dodali še lesen vetrokaz in dekoracijo z led žarnicami.

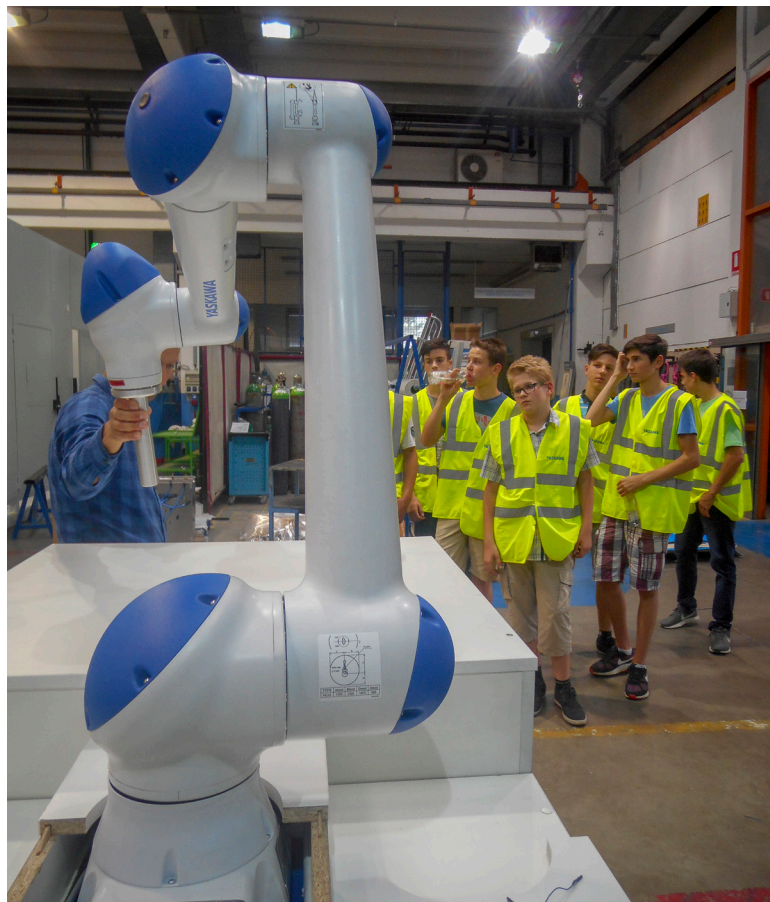
Za pomoč pri izdelavi našega prototipa se iskreno zahvaljujemo Vojku Klančarju iz Nove vasi za idejno zasnovo prenosa vrtenja z vetrnice na generator, podjetju Danpol d.o.o. iz Velikih Blok za sestavne dele (vetrница in nosilni del) in Sašu Modicu z Rožančega za idejno zasnovo manjšega modela vetrne elektrarne.

Učenci Aljoša Intihar, Erik Korenjak, Jaka Kraševac, Jakob Šega in Jože Mulc

Mentorica: Anica Zabukovec

Ogled proizvodnje v podjetju Yaskawa v Ribnici

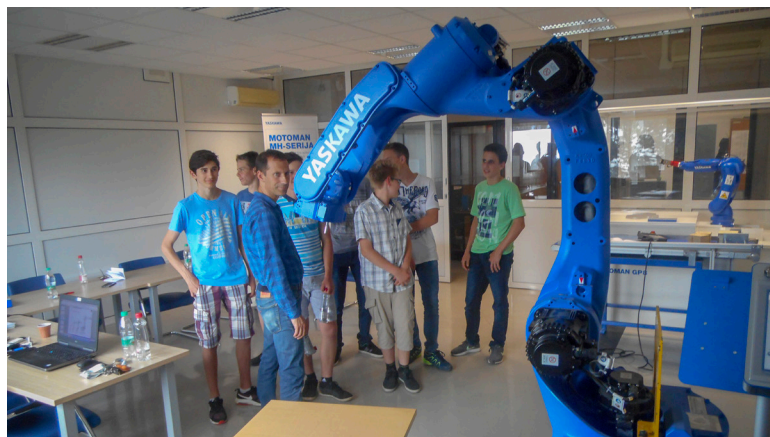
Z učenci izbirnega predmeta Robotika smo si ogledali proizvodni obrat Yaskawa, kjer so nam predstavili in razkazali oddelke projektiranja in sestavljanja kompleksnih robotov za avtomatizacijo različnih industrijskih panog, npr. za varjenje, barvanje ...

Najbolj zanimiva je bila 6-osna robotska roka MOTOMAN, ki jo lahko upravljaš dokaj preprosto. Najprej nastavljaš njene gibe preko krmilnika, jih shraniš in ob ponovnem zagonu se gibanje enostavno ponovi.

V to podjetje se vozijo na vsakodnevno delo tudi Bločani, ki so zaposleni na zahtevnih delovnih mestih za računalniško projektiranje robotov po naročilih kupcev.

Učenci Luka Koren, Maliq Gashi, Erik Korenjak, Jaka Hiti, Aljoša Intihar, Luka Zakrajšek in Jaka Kraševac
Mentorica: Anica Zabukovec

Robotska roka MOTOMAN, podjetje Yaskawa

Podarjeno ni izgubljeno

Ponovno sva se odločili, da bomo izpeljali izmenjavo rabljenih oblačil in igrač. Otroci in starši so se lepo odzvali na naše povabilo. Oddali smo veliko oblačil in skoraj vse igrače. Kar nam je ostalo, pa smo podarili v varno hišo na Primorsko ter v materinski dom v Šempeter.

Hvala vsem, ki ste darovali obleke ali igrače.

Se vidimo prihodnje leto.

Učiteljici Petja Ilejšič in Ester Palinkaš

Devetarji pri županu

Župan je tudi letos priredil sprejem za odlične devetošolce. Letos so to Jakob Šega, Luka Milavec, Meta Drobnič, Nuša Kocjančič in Erik Korenjak. Sprejema sta se udeležili tudi razredničarka Martina Kočvar in ravnateljica Milena Mišič.

Prelepe bloške vasi

Tokrat o Velikih Blokah

VELIKE BLOKE

Velike Bloke so ena izmed 45-ih vasi in zaselkov v občini Bloke. V njih živi približno 190 prebivalcev. V vasi je cerkev Marije Vnebovzete, ki je bila zgrajena leta 1865.

BLOŠKI VOLI IN NAPOLEONOV MOST

V preteklosti so bile Velike Bloke zelo znane po bloških volih. Še danes pa so znane po Napoleonovem mostu. To je znameniti most, ki ga imenujejo po Napoleonu, čeprav je pol stoletja mlajši od časa Napoleona.

NEURADNI CENTER

Včasih so bile Velike Bloke neuradni center Blok. Tako so ljudje govorili zato, ker so včasih tu imeli kino, vojašnico, zdravstveni dom, smučišče, trgovino, dve gostilni ... Ob sobotah zvečer so imeli ples, ki so bili zelo obiskani, ob nedeljah zvečer pa je bilo skoraj obvezno iti v kino. Včasih so rekli tudi, da gredo v mesto Velike Bloke.

VČASIH VEČJE UKVARJANJE Z ŽIVINOREJO

V preteklosti je bilo več živinoreje, ker je imela vsaka hiša živino. Zaradi tega je bilo tudi manj zaraščenih površin. Danes se z živinorejo uk-

varjajo samo še pri štirih hišah.

POTOK BLOŠČICA

Skozi Velike Bloke teče potok Bloščica, ki je znan po številnih meandrih. Tu tudi ponikne.

HIŠE KRITKE S SLAMO

V preteklosti je bila večina hiš kritih s slamo.

VAŠKA KORITA

V vasi sta dve vaški koriti, ki sta služili za napajanje živine in kot požarni bazen. Leta 1918 je prišlo do velikega požara v vasi. Zgorelo je deset hiš z gospodarskimi poslopji. Takrat so vodnjaki zelo pomagali pred uničenjem ostalega dela vasi.

DOMAČA IMENA

Vsaka hiša je imela in ima še sedaj domače ime. Nekatera izmed njih so: Joškotovi, Pakiževi, Jeršanovi, Srnu, Klančar, Petron, Skajževi in številna druga.

Hana Lotrič, 5. razred, mentorica Pavla Ponikvar

Branje je zaklad, iz katerega zajemamo vse življenje

Šolske otroke sem spraševala, kdo jim je bral, ko so bili majhni. Odgovarjali so, da mame, stare mame, redkeje očetje, stari očetje. Je pa tudi kar nekaj otrok, ki jim starši niso brali.

Že dojenčku v zibelki naj bi brali in pripovedovali pravljice.

Igra se lahko s knjigami, ki so iz materiala, ki se ne poškoduje. Hitro se nauči brbljati ob knjigi, ki jo ima v rokah.

Ko je malo starejši, že razume prvih nekaj besed v svoji najljubši knjigi in skuša »obvladati« pisano besedo. Vzbudi se mu zanimanje.

Otroku je potrebno vsak dan prebrati ali pripovedovati pravljico.

Ker pa se otrok uči od staršev, je priporočljivo, da tudi oni berejo.

Predšolskemu otroku se ob poslušanju bogati besedni zaklad in širi obzorje. Z branjem in pripovedovanjem spodbujamo otrokov intelektualni razvoj in vedoželjnost, domišljijo. Če si vzamete čas, da z

Najmlajši bralci imajo radi knjige.

Naravoslovni dan na travniku

V drugem razredu vsako leto raziskujemo bližnji travnik. Zanimajo nas travniške živali in rastline, njihovo življenje, rast in razmnoževanje. Letos smo k sodelovanju povabili Larsovo mami – Jano Kus Veenvliet, biologinjo. Z njo smo se na zelo zabaven in zanimiv način učili o travniku in njegovih prebivalcih. Skozi socialne igre ter delavnice smo iskali cvetlice, ki rastejo v bližini šole, izdelali prikaz preobrazbe metulja, pripravili krmilnico za metulje ter izvedeli zanimivosti iz življenja netopirjev. Bil je res zabaven in poučen dan. Naša čudovita učilnica na prostem pa nas še vedno čaka – vse dni v letu.

Drugarji z učiteljico Petjo Ilejšič

Foto: Petja Ilejšič

Zlati bralci – devetarji, ki so vsako leto prejeli bralno značko, s knjižničarko Martino Kočevar in pisateljico Natašo Konc Lorenzutti

njim berete vsak dan, bo fizično dejanje branja v duhu vselej povezoval s toplino, varnostjo in ljubeznijo. Ena najčudovitejših strani starševstva je sodelovanje pri procesu, s pomočjo katerega otrok postane bralec.

Pripovedovanje pa je blagodejno tudi za nas. Sčasoma bomo opazili, da lažje najdemo prave besede za tisto, kar bi radi povedali. Morda bomo v pravljicah našli zrno modrosti tudi zase, za svoj vsak dan.

V otroku se slejkoprej prebudi želja, da bi sam znal brati in postal neodvisen od staršev, odraslih. Branje je sanjarjenje. Je vstopanje v svet domišljije, ki si ga delita bralec in pisec. Pomeni prehajanje od besed do zgodbe in odstiranje skritega pomena. Je zabava in užitek. Branje pa vpliva tudi na šolsko uspešnost.

V razvoju otroka se pojavita dve kritični obdobji za branje; okrog devetega leta začne izgubljati zanimanje za branje 25-30 % vseh otrok in ob prehodu v srednjo šolo. Zakaj? Obe obdobji sta povezani z razvojem, ko jih začnejo zanimati številne druge stvari, pri fantih še izraziteje kot pri dekletih.

V našem vrtcu se vzgojiteljice in pomočnice vzgojiteljic zavedajo, kako branje bogati otroke, in jih že zelo zgodaj začnejo vzpodbujati.

V šoli nadaljujemo z vztrajnostjo spodbujanja pomena knjige in branja.

Vsako leto konča bralno značko okoli 80 odstotkov učencev. Vsako leto povabimo mladinskega pisatelja ali pesnika, da podeli priznanja. Letos je bila z nami Nataša Konc Lorenzutti. Ustvarjalka je podelila spomin-ska priznanja 10 učencem, ki so uspešno brali vseh devet let šolanja.

S pomočjo donatorjev in prostovoljnih prispevkov so bili zlati bralci nagradjeni z enodnevним izletom v Gardaland.

Mentorica: Martina Kočevar, fotografije Ignac Farkaš

Mlajši bralci

Sanjam, sanjarim ...

Osnovna šola Franceta Bevka Tolmin je razpisala 16. HAIKU NATEČAJ za učence slovenskih in zamejskih šol. Letos smo vključili domišljijo, ki se po navadi prebuja ponoči ali v samotni; življali smo se v vzporedni svet, ki je včasih bolj živ in resničen kot budnost in realnost.

Pravila natečaja:

- haikuji naj bodo napisani v treh vrsticah;
- rimanje ni zaželeno;
- s haikujem izrazimo trenutek, izviren občutek, iskrivo misel na predpisano temo z upoštevanjem vsaj minimalnih standardov haiku poezije;
- vsak učenec lahko sodeluje največ s tremi haikui;
- učence naj pri ustvarjanju vodita domišljija in igrivost.

Vsako leto izide zbornik s haikui. Le-ta je prejel nekaj lepih priznanj v slovenskem prostoru.

Mi sodelujemo v teh razpisih že od samega začetka. Nekateri naši učenci imajo svoje haikue objavljene v več zbornikih, kar pomeni, da so dobro usvojili način takega ustvarjanja.

*Sanjam o deželi daleč stran,
kjer prebivajo govoreče živali.*

Hana Skender, 7. r.

*Sanjam, sanjarim, kadar sem sama,
o lepoti dneva in noči.
Sanjarim, kako bi bila glavna.*

Neža Ponikvar, 7. r.

*Hočem prepotovati svet,
preiskati vsak kotiček na njem
in vse, kar mi je všeč, kupiti.*

Eva Ambrožič Deleja, 7. r.

*Ko sanjam,
se čas ustavi.*

Špela Kunc, 7. r.

*Sanjam o stvarih,
ki so očem nevidne,
sanjarim o magiji iz neba.*

Leonard Bajželj, 7. r.

*Želim si sanjati o svoji prihodnosti,
a nikoli ne morem.*

Maliq Gashi, 9. r.

*Sanjam tebe,
sanjam sebe,
svet je popoln.*

Nuša Kocjančič, 9. r.

*Sanje so lepe,
a neizrekljive,
saj sicer v njih ni intimne.*

Jakob Šega, 9. r.

*Sanjam o počitnicah,
dneh brez nalog
in o življenju brez padcev.*

Aljoša Intihar, 9. r.

Mentorica: Martina Kočevar

Kjer seješ ljubezen, tam zraste veselje

Ob zaključku šolskega leta smo se na skupnem druženju zbrali učenci od 2. do 5. razreda s svojimi starši, bratci in sestrkami. Srečanje je potekalo pod geslom "KJER SEJEŠ LJUBEZEN, TAM ZRASTE VESELJE".

Vsi udeleženci so pripeli listek s svojim imenom in prstnim odtisom na drevo, ki je zadišalo po prihajajočem poletju in počitnicah. Skupaj smo se igrali, se zabavali, družili in smejali. Starši so se ob igri vrnili v svoje otroštvo, otroci so uživali ob skupni igri s starši. Na koncu smo se posladkali še s sladoledom. Lepo je bilo.

Srečanje smo pripravile učiteljice Pavla Ponikvar, Damjana Ožbolt, Petja Ilejšič, Ester Palinkaš in Helena Šivec.

Zapisala in fotografirala: Helena Šivec

Zlata lokostrelka z Blok

V soboto, 2. junija 2018, je v Ilirski Bistrici potekalo šolsko zunanje državno prvenstvo v lokostrelstvu. Nanj sta se v kvalifikacijah, ki so potekale aprila v Ankaranu, uvrstila tudi Ema in Nik Premerl z Gline, oba člana DLLL Snežniška Diana. Ema je tekmovala v kategoriji goli lok – deklice 1. triada na 10 metrov, Nik pa v kategoriji

goli lok – dečki 2. triada na 18 metrov. Kljub vročini, soncu in nepredvidljivemu vetru, ki je puščicam spreminjal smer, sta se borila do konca. Nik se je s svojim trudom uvrstil na deveto mesto. Njegova sestra Ema pa je v svoji kategoriji postala DRŽAVNA PRVAKINJA. Čestitamo!

Anica Sterle

Foto: Rajmund Sterle

Državna prvakinja Ema

XVII. gasilski kongres na Ptuj

Foto: Stane Jakopin

Na XVII. gasilskem kongresu smo bili tudi predstavniki GZ Cerknica.

Leto 2018 je volilno leto tudi v gasilstvu. Že v začetku leta smo volili predsednike in poveljnike v Prostovoljnih gasilskih društvih, v mesecu marcu pa v gasilskih zvezah. Na kongresu, ki je bil 18. in 19. maja na Ptuj, pa smo

dobili novo vodstvo za Gasilsko zvezo Slovenije. Na novo je bil izvoljen predsednik Janko Cerkvenik ter ponovno izvoljen poveljnik Franci Petek.

Kongres se je zaključil s svečano

parado. V tej smo bili tudi predstavniki Gasilske zveze Cerknica, oziroma tudi gasilci iz obeh Prostovoljnih gasilskih društev - Velike Bloke in Nova vas. V veličastni paradi je sodelovalo skoraj 5000 gasilk in gasilcev

z 850 prapori ter 50 gasilskih vozil. Udeleženci parade smo bili razvrščeni v ešalone gasilskih regij. Preletavala so nas zračna plovila. Parado je spremljal Orkester slovenske vojske. V veliki organizirani množici smo začutili pripadnost organizaciji, ki humano pomaga sočloveku v kakršnikoli nesreči.

Tudi s častne tribune na stadionu je bil veličasten pogled. Vse gasilke in gasilce je nagovoril novi predsednik Gasilske zveze Slovenije, župan mestne občine Ptuj in predsednik Vlade Republike Slovenije Miro Cerar. Slednji se je posebej zahvalil gasilcem za vsako od 15.404 intervencij v letu 2017 in za vse letošnje.

Naslednji kongres bo leta 2023.

Pavla Ponikvar
namestnica predsednika
GZ Cerknica

Aktivna mladina v PGD Nova vas

Foto: Manca Milavec

Štafetni prenos vode

Gasilska mladina PGD Nova vas je tudi letos zelo aktivna. Sredi zime smo imeli prvo srečanje za tekmovanje v kvizu. Sestavili smo kar tri ekipe. Dobivali smo se večkrat na teden in se pridno učili vezanja vozlov, zvijanja cevi in pripenjanja cevi. Seveda smo se učili tudi teorije: od prve pomoči do gasilske taktike. Tekmovanje je potekalo v Starem trgu in z rezultati smo bili več kot zadovoljni. Ekipe pionirjev je dosegla 24. mesto, ekipe mladincev pa 4. in 8. mesto.

Zgodaj spomladi pa smo se že pripravljali na tekmovanje v gasilski orientaciji. Tokrat smo sestavili kar sedem ekip: dve ekipe pionirjev, eno ekipo pionirk, dve ekipe mladink, eno ekipo mladincev in eno ekipo pripravnikov. Tudi za to tekmovanje so bile priprave za mentorje organizacijsko kar zahtevne, saj je bilo pred

gasilnim domom pogosto tudi 21 otrok. Ker so nekateri že v srednjih šolah in imajo manj časa v popoldanskih urah, so se pripravniki in mladinke dobivali v večernih urah in tudi med vikendi. Priprave so bile podobne kot za kviz, vendar brez teorije in z več mokrimi vajami, pri čemer so otroci uživali. To tekmovanje je potekalo v Otavah pri Cerknici. Ponovno smo dosegli odlične rezultate: pripravniki so dosegli 3. mesto, mladinke pa 1. mesto in se uvrstile na regijsko tekmovanje, ki je potekalo 16. 6. 2018 v Brezovici pri Borovnici.

Ker gasilci ne počivamo, so se pionirji po tekmovanju iz orientacije že pripravljali na naslednje tekmovanje. Tokrat v desetini. Poleg mokre vaje z vedrovko, pri kateri so otroci uživali, ko so špricali drug drugega, so si močili rokave še pri štafetnem prenosu

Foto: Manca Milavec

Vedrovka

vode. Za umirjanje pa so še korakali. Tekmovanje za prehodni pokal Rudolfa Maistra je 3. junija potekalo na Uncu. Ekipe je zasedla odlično 5. mesto.

Mladinci pa so svoje praktično znanje pokazali 22. 6. 2018 na domačem terenu. V Novi vasi je namreč potekalo tradicionalno tekmovanje za pokal Martina Krpana. Ker je vsako leto več aktivne mladine, smo letos sodelovali z dvema desetinama mladincev in nekaj rezervami.

Na koncu bi se rada zahvalila vsem staršem za potrpežljivost in pomoč pri izvedbah vaj. Hvala tudi mentorjem, sodnikom ter ostalim za uspešno izvedena tekmovanja.

Za PGD Nova vas

Urška Rober Milavec

Žegnanje konj na Studencu

Foto: ŠD Studenec

V nedeljo, 29. aprila, je ŠD Studenec na Blokah pripravilo že tradicionalno Jurjevo žegnanje konj in konjenikov na Studencu. Domačim konjenikom so se pridružili še konjeniki iz Loškega Potoka, Ribnice, Velikih Lašč in Cerknice. Konjeniki smo se zbrali pod Hudim Vrhom in v povorki krenili proti Studencu. Župnik g. Marinko je pred cerkvijo blagoslovil sol, konje in njihove lastnike. Vsak konj je prejel blagoslovljeno sol, konjenik pa spominsko medaljo. Blagoslova se je udeležilo 37 konjenikov, po njem pa je sledilo prijetno druženje na pomladnem soncu.

Alenka Pavčič

Pohod ob svetovnem dnevu voda

Svetovni dan čebel (20. maj) letos praznujemo prvič, svetovni dan voda (22. marec) pa praznujemo že 25 let. Osrednja tema letošnjega praznika voda je Narava za vodo. Glavno sporočilo je, da so rešitve iz narave, kot so sajenje dreves za obnovitev gozdov, vnovično povezovanje rek s poplavnimi ravninami in obnovitev mokrišč, trajnosten in stroškovno učinkovit način za lažjo povrnitev ravnovesja vodnega cikla, ublažitev učinkov podnebnih sprememb ter izboljšanje zdravja ljudi in njihovega preživljanja (Novica z dne 20. marec 2018 na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor).

V počastitev svetovnega dneva voda smo se ljubitelji bloške narave na lepo sobotno jutro 24. marca 2018 zbrali pri vaškem vodnjaku B'č v vasi Ravnik. Ob tej priložnosti smo se spomnili tudi 25. marca 1942, ko so italijanski vojaki vas Ravnik požgali. Po načrtovani poti od Ravnika do Svete Trojice nas je vodil Franc Hiti, velik poznavalec bloške narave in zgodovine Blok. Pohodna pot nas je peljala ob izvirih, zajetjih voda, potokih in ostankih gospodarske dejavnosti, ki sta jih ponujala vodotoka Gradiščica in Cerkniščica. To so bili mlini in žage.

Nad Ravnikom smo po poljski poti najprej pešali do vasi Štorovo in Gradiško. Njuni prebivalci so hodili po vodo k izviru med vasema, ki je od obeh oddaljen deset minut hoje po gozdni poti. Vse do napeljave vaškega vodovoda so prebivalci vso vodo do doma nosili z vedri. Leta 2012 sta bili naselji Gradiško in Štorovo priključeni na javni vodovod. Na Gradiškem sta nas na skrbno obnovljeni domačiji toplo sprejela Jožica in Mišo. Pot smo nadaljevali po gozdni poti ob

Foto: Marjan Mah,

Mesto, kjer sta nekoč stala 'Hitejska' žaga in »maln«.

Gradiščici vse do ostankov vodne žage pri Hitenem, nato pa nas je voda vodila naprej do »malna« pri Bočku. Iz hiše je stopil vedro razpoložen mlinar Alojz Pirman. Pripovedoval nam je o bogati zgodovini mlinov in žag v trojiški fari. Takole se je spominjal dni, ko je »maln« še veselo mlel: »K nam so vozili žito z vse bloške planote. Žakljev je bila cela vrsta, tako da smo jih še po sobah dajali. Nikoli se ni nič zamenjalo ali narobe zmlelo, vedno smo naredili tako, kot je stranka naročila. Mama je imela vedno pečen kruh in vsakemu otroku, ki je prinesel

žito v »maln«, je odrezala kos kruha. Zato so se otroci včasih tudi stopli, kdo bo nesel v »maln« k Bočku.« »Nekoč je bilo veliko mlinov in kar 11 žag ob tej vodi,« je dejal in jih nekaj tudi naštel: »Hitejski, Bočkov, Korošček, Stebrov, Perhajev, Erjavčev, Selakov in Kremenčev.« »Včasih je luš'no b'lo, zdaj pa ni več tako, včasih smo vince pili, zdaj pa vodo!« pravi mlinar Alojz.

Po zanimivem klepetu z gospodom Pirmanom smo krenili po hribu navzgor proti cerkvi Svete Trojice, kjer od leta 2017 stoji lesen kip Martina Krpana, umetniško delo slikarja Božidarja Strmana - Miša. Sveta Trojica je bila včasih vas z nekaj hišami, gostilno, šolo in »farovžem«. Šolo je po prvi svetovni vojni obiskovalo tudi do 160 otrok, leta 1987 je bila zaradi premajhnega števila otrok ukinjena in učenci so se pričeli voziti v Novo vas in Cerknico. Od Svete Trojice smo šli po hribu navzdol po cesti čez Mramorovo, Andrejče in se vrnili v Ravnik na izhodiščno točko pohoda.

Navkljub pretežno bloški ekipi pohodnikov smo se čudili prekrasnim izviro in zanimivim, čarobnim potem, ki jih je mnogo od nas videlo prvič. Po malem zasnežena polja so nam pričarala sliko starodavne kmečke pokrajine, s snegom obrobljene terase pa so nakazovale na nekoč preorane njive. Udeleženci so bili ponovno navdušeni nad skrbno načrtovano potjo. Pohod sta vodila Franc Hiti in Pavla Ponikvar.

Erna Anzeljc
Društvo Voda

V knjižnici z najmlajšimi o varovanju narave

Skrb za naravo in čisto okolje je zelo pomembna za vse nas, za rastline, živali in ljudi, saj se bomo v čistem in zdravem okolju bolje počutili in delovali. Vzgoja za čisto okolje in naravo se začne že v najzgodnejšem obdobju. Otroci iz skupin Murenčki, Mravlje in Čebele so obiskali knjižnico v Novi vasi in se s knjižničarko pogovarjali o tem, kaj lahko naredimo za čisto naravo. Skozi pravljico o gozdnem palčku Cvetku smo se naučili, da papirčke od bonbonov, prazne

jogurtove lončke, vrečke in ostale odpadke ne odmetavamo vsepovsod, saj s tem ne delamo škode le sami sebi, temveč tudi drugim živim bitjem in nasploh naravi. S pujso Pepo smo spoznali, da odpadke odlagamo v zabojnike, namenjene različnim vrstam smeti. Veliko preveč uporabljamo plastične vrečke in drugo plastično embalažo, saj se ne zavedamo, koliko časa je potrebno, da se le-ta razgradi. Zgodbica o mali plastični vrečki nam je prikazala proces od izdelave do uporabe in njeno potovanje, vse dokler ni pristala vsa razcefrana v širnem oceanu. Otroci vedo, da je potrebno varčevati z vodo in da naravo ohranjamo tudi z recikliranjem odpadnega materiala. Odpadne plastenke so otroci uporabili za izdelavo ptičjih krmilnic, iz odpadne volne so naredili ptičke. Otroci iz skupine Murenčki pa so celo sami izdelali knjigo z naslovom Kralj, kraljica in punčka in jo postavili na ogled v knjižnici v Novi vasi.

Otroci vedo, da je potrebno varčevati z vodo in da naravo ohranjamo tudi z recikliranjem odpadnega materiala. Odpadne plastenke so otroci uporabili za izdelavo ptičjih krmilnic, iz odpadne volne so naredili ptičke. Otroci iz skupine Murenčki pa so celo sami izdelali knjigo z naslovom Kralj, kraljica in punčka in jo postavili na ogled v knjižnici v Novi vasi.

*Avtorica teksta in foto
Martina Zakrajšek*

Ptičje krmilnice

Večgeneracijski center Bloke se lahko pohvali s pestrim naborom dogodkov

V januarju in februarju se je odvijalo nekaj zanimivih delavnic in predavanj, med katerimi je izstopala zvočna meditacija. Ob sproščujočih zvokih gonga in s pomočjo zvočne terapevtke Dragice Zupančič so udeleženci delavnice umirili svoj um ter sprostili telesno napetost. Z Jernejo Jošar smo odkrivali načine, kako lahko sami ustvarimo zdrav ekološki vrt, Sabina Pirman pa je s serijo bioterapij pomagala pri odpravljanju najrazličnejših zdravstvenih težav.

Vse bolj obiskana postaja delavnica izdelave punčk iz cunj. Pod spretnimi prsti bloških krajanek nastajajo unikatne punčke, ki so v celoti ročno izdelane, vsako lutko pa krasi čudovita oblekica, za katero udeleženke delavnic uporabijo najrazličnejše odpadne

Na belo nedeljo je bilo 9. srečanje veteranov Jadralske šole Bloke in ljubiteljev letalstva. 90-letni veteran Edvard Lorencon iz Vipavskega Križa nam je pripravil presenečenje. Kar osem letal iz Aeroklubov Postojna, Ajdovščina, Portoroža in Letalskega kluba Kočevje je pred prireditvijo preletavalo bloško nebo.

Po ogledu smo v dvorani nad knjižnico nadaljevali s kulturnim programom, ki smo ga končali z obljubo, da se v nedeljo, 16. 9. 2018, ponovno snidemo. Tokrat že na desetem srečanju ljubiteljev letalstva.

Martina Hribar

Dogajanje v Točki moči Bloke

kose blaga ter drugega materiala.

Potrebe po računalniških znanjih se ne povečujejo samo v poslovnem svetu, saj je uporaba računalnika postala dnevno prisotna tudi v zasebnem življenju. Vsak petek je zato na voljo delavnica digitalnega opismenjevanja, kjer lahko obogatite svoje znanje na področju uporabe računalnika.

Dragi uporabniki in izvajalci, hvala za vse dosedanje trenutke, ki smo jih preživeli skupaj. Se veselim novih. Vabimo tudi ostale krajanje občine Bloke in vse ostale, da nas obiščete in aktivno sodelujete pri nadaljnjem razvoju centra. Naše aktivnosti in urnik lahko spremljate tudi na facebook strani Večgeneracijski center Bloke ali na spletni strani tockemoci.si.

VABIMO TUDI PROSTOVOLJCE!

Če bi radi pridobili pestre delovne izkušnje, nova znanja, veščine in poznanstva, vas

vabimo, da se nam pridružite pri izvajanju aktivnosti in soustvarjanju le-teh. K sodelovanju ste vabljeni vsi, ki menite, da lahko s svojim znanjem, izkušnjami, vedenjem prispevate v skupno dobro.

Prijavo nam pošljite na sanja.vgc@gmail.com in povabili vas bomo na uvodni razgovor.

Veselimo se sodelovanja z vami – verjamemo, da lahko **skupaj naredimo veliko dobrega!**

BANKA NEFORMALNE POMOČI

V mesecu aprilu smo v okviru projekta TOČKE MOČI večgeneracijski centri Primorsko-notranjske regije vzpostavili BANKO NEFORMALNE POMOČI. Poglavitni namen BANKE NEFORMALNE POMOČI je

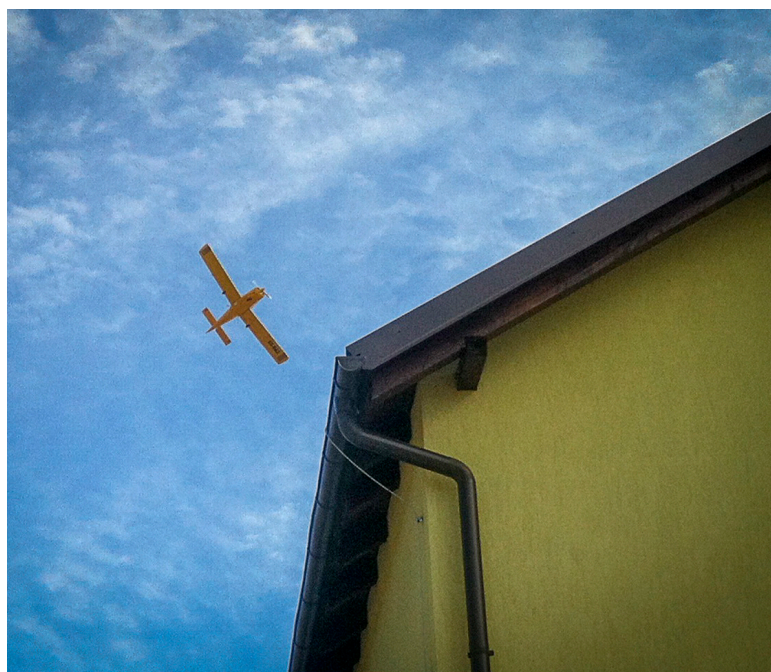
izmenjava brezplačnih uslug na področju družabništva, prevozov, varstva, nakupov, inštrukcij ... in je namenjena vsem, ki potrebujejo tovrstno pomoč ali bi tako pomoč lahko nudili sočloveku. Izmenjava podatkov o ponudbi in potrebi po uslugah poteka preko spleta, kar pomeni, da se kot uporabnik ali ponudnik uslug registrirate na spletnem mestu Banke neformalne moči (<https://tockemoci.si/banka-neformalne-pomoci>), kjer oddate svoj oglas oz. povpraševanje.

POČITNIŠKE AKTIVNOSTI

V poletnih mesecih pripravljamo počitniške aktivnosti za otroke. Letošnja tema bodo Zmajeve počitnice, kjer bomo skupaj izdelovali zmaje, jih ročno poslikali in preizkusili v zraku. Za več informacij nas spremljajte na FB, spletu in na informacijski tabli pri knjižnici.

Sanja Ivić

Srečanje ljubiteljev letalstva

Po kraškem robu

Zelo delaven predsednik društva upokojencev Tone Perčič me je pred dvema letoma navdušil, da sem prevzel vodenje planinsko pohodniške skupine. Tako smo prehodili že kar nekaj poti po Sloveniji. Bili smo na Veliki planini, na Šmarni gori, na Grmadi itd. Podali pa smo se tudi na poti, ki so sicer del neke večje transversale. Pohodnikov je zmeraj dovolj in zastopajo vse starostne skupine. Doslej so bili pohodi praviloma vsak tretji četrtek v mesecu, v primeru slabega vremena pa smo se odločali za nov termin. Na vsaki poti smo naš pohod popestrili s krajevno kulturno ali naravoslovno posebnostjo.

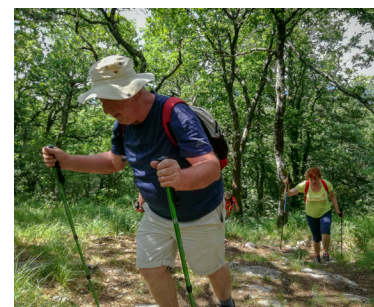
Ker so nekateri Bločani, ki so še zaposleni, kazali interes za naše izlete, smo letos za termin pohodov določili tretjo soboto v mesecu in tako k udeležbi povabili še druge Bločane. Izleti bodo kot doslej na nižje hribovje in v sredogorje. Pohod bo trajal od tri do pet ur z izrazito rekreativno noto. Termine naših izletov bomo kot doslej objavljali na oglasni deski Društva upokojencev pri trgovini.

Vsi, ki uporabljate elektronsko pošto, pa nam pošljite svoj elektronski naslov in obveščali vas bomo na dom.

Za prijave in druge logistične informacije bo skrbela Mojca Ulčar tel. 031 209 205.

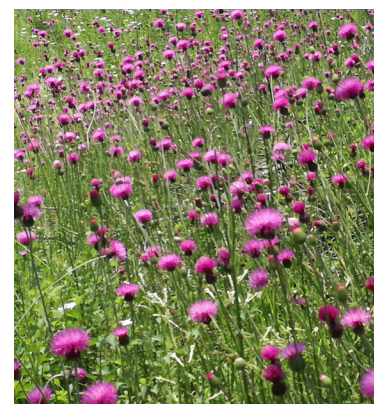
Gora ni nora ...

... nor je tisti, ki gre gor ...

... in pozdravi ga cvetoča lipa in vaško znamenje ...

... travniki cvetijo ...

Vabljeni!

Da se imamo na izletih res »fajn«, pa prilagamo nekaj fotografij z naše zadnje poti po kraškem robu.

Stane Korenjak

Foto: Danica Ošljaj in Jože Matko

... in tam zadaj je Trst ...

... in, ko pride gor, vidi, da ni zastoj nor.

Gremo v naravo

Poletne igre v naravi

Pomlad se hitro preveša v poletje, ko nas sonce vabi na plano. V prejšnji številki Bloškega koraka smo obljubili, da vam bomo predstavili nekaj idej za igre v naravi. Otroci imajo prirojeno zanimanje za živi svet. Verjetno ni naključje, da so živali in rastline osrednji liki v mnogih zgodbah in pravljičah. To otroško radovednost lahko uporabimo v različnih igrah, skozi katere otroci sproščeno spoznavajo naravo.

Foto: arhiv Zavoda Symbiosis

V gozdu tudi otroci najdejo mirne kotičke, kjer se lahko sprostijo.

Foto: arhiv Zavoda Symbiosis

Za iskanje predmetov v naravi lahko naredimo posebno vrečko, na katero nalepimo seznam.

ISKANJE PREDMETOV V NARAVI

Otrokom lahko pri raziskovanju narave pustimo vso svobodo. Odpravimo se na gozdni rob, kjer lahko v kanglico zbirajo najrazličnejše predmete, na primer liste različnih oblik ali cvetove različnih barv. Lahko pa igro popestrimo tudi tako, da vnaprej pripravimo papirnate vrečke, na katere nalepimo seznam predmetov, ki jih morajo otroci najti. Če še ne znajo brati, predmete predstavimo s slikami, za starejše otroke lahko seznam napišemo. List nalepimo na vrečko in jih prepustimo iskanju. Dobro je, če je na seznamu nekaj predmetov, ki jih bodo zlahka našli, kakšen pa naj bo tudi bolj skrit, da bodo še bolj izurili svoje veščine opazovanja.

LETEČI STORŽI

V prostranih bloških gozdovih ne bo težko najdi storžev. Z otroki se odpravimo v gozd, s seboj pa vzamemo manjšo kartonsko škatlo, v katero naj otroci naberejo čim več storžev. Lahko jim damo tudi nalogo, da eni nabirajo smrekove, drugi pa borove storže. Ko so škatle polne, poiščemo drevo s širokim deblom. Otroci naj se postavijo kakšnih 10 metrov od debla in poskusijo s storži zadeti drevo. Zmaga tisti, ki

mu to večkrat uspe. Sodelujete lahko tudi starši – včasih igra niti ni tako preprosta, kot se zdi.

BRLOG

Ta igra je še posebej primerna za vroče poletne dni, ko iščemo hladno zavetje v gozdovih. Otroška domišljija pa lahko z malo naše pomoči oživi tudi v gozdu. Otroci naj naberejo čim več daljših vej in jih postavijo poševno ob deblo kakšnega večjega drevesa. Pod vejami bo počasi začel nastajati pravi brlog. Če so na voljo, lahko uporabijo smrekove veje, če teh ni, pa so uporabne tudi suhe veje listavcev, prek katerih lahko na koncu namečejo suho listje. Ko bo brlog nared, pa se stisnite v njem in se posladkajte z jagodami ali borovnicami. Z malo sreče jih boste lahko nabrali že v neposredni okolici.

Kot vidite, za takšne igre pogosto ne potrebujemo velikih priprav. Dovolj je že, da si vzamemo čas, se z otroki odpravimo v naravo in jih z malo domišljije zapeljemo v svet iger. Verjemite, da se jim bodo prijetna doživetja vtisnila v spomin in kmalu bodo namesto gledanja televizije raje izbrali sprehod v naravo.

Jana Kus Veenvliet

Prvomajski plezalski raj - Arco

V sredini aprila je padla ideja, da se za prvomajske praznike odpravimo na kakšen tritisočak v Avstrijo. Tako se je formirala ekipa Miha Modic s Studenega, Matej Jurančič iz Loške doline ter midva z Leom. Ker smo bili vsi v dobri kondiciji, sem predlagal, da skočimo raje na en štiritisočak v Švici, Leu pa sem še dan prej kupoval nekaj obvezne ledeniške opreme.

Pozno popoldan dan pred odhodom se je Miha odpravil še po hrano v Cerknico za štiri osebe, ki bodo potovale v Švico. Plan je bil, da pridemo prvi dan v Saas Fee, drugi in tretji dan osvojimo en štiritisočak, četrti dan pa se odpravimo nazaj. Spali bi v šotoru v kampu.

Ob 19.30 mi Matej pošlje SMS, da se je še tista 2-dnevna luknja lepega vremena pomaknila bolj proti jugu. Ob 19.45 pridem do Roka Korenjaka, ki nam je posodil šotor, in ko ga ravno pakirava, me kliče Miha in v pozdrav mu odgovorim, naj pozabi na Švico. Matej se bo lahko za prvega maja udeležil teka na Slivnico. Z Mihom pa se v eni minuti zmeniva, da gremo naslednji dan v Arco.

zamujala za nekaj ur ter se je tako vsulo sredi noči za pribl. dve uri, potem pa prenehalo.

Zjutraj smo se zbudili v čudovito ponedeljkovo jutro, v šotoru je bila temperatura 19 °C. Po zajtrku smo se odpravili v 10 km oddaljeno vas Pietramurata, kjer smo si za cilj zadali ferato z imenom Che Guevara. Ferata Che Guevara je speljana po slikoviti steni, kjer smo morali premagati pribl. 1400 višinskih metrov, od tega 1200 metrov ferate. Pred nami je bila celodnevna tura, zato smo se dogovorili, da Leo s seboj ne vzame nahrbtnika. Njegovo prtljago sva si razdelila z Mihom, tako bomo lahko časovnico brez težav malce skrajšali.

Ferata Che Guevara je mešanica ocen A in B ter

samo malo večja od Lea, postavila ravno k Mihi in v italijanščini komentirala, kako velik je pa ta fant, ga še nekaj časa opazovala ter nekaj momljala.

Po krajšem počitku smo jo oddirjali po severni strani hriba navzdol. Ker je bilo prejšnjo noč nekaj dežja, je bil strmejši del poti zelo neugoden za spust. Kasneje se je potka položila v čudovito sprehajalno pot, s tem da višine nismo kaj veliko izgubljali.

Ko smo po dobri uri prispeli do glavne ceste, ki vodi do Sarcheja, in videli napisno tablo, da je do našega izhodišča še ena ura hoje, smo pred seboj zagledali kombi, ki prodaja hamburgerje in podobno hitro prehrano. Prva čudna stvar

Ozke ulice v starem delu Arca

Miha

Leo in Erik na vrhu

Leo se vzpenja po ferati na Monte Colodri.

Naslednje jutro smo dodali samo še nekaj letne plezalne opreme, del ledne opreme pa pustili doma, seveda se nam vsega niti ni ljubilo prepakirati, tako da so šle z nami na izlet tudi goretex hlače, rokavice iz kuhane volne, podkapa, zimske nogavice in še bi lahko naštevali. Tako smo se v plezalski raj 29. aprila odpravili Miha Modic s Studenega ter Leo in Erik Samida iz Nemške vasi.

Arco je manjše mesto na severnem delu Gardskega jezera in je pravi raj za ljubitelje plezanja vseh vrst. Tu lahko prosto plezamo, balvaniramo, plezamo po feratah ali pa se zapodimo na katerega od okoliških holmov.

V nedeljo popoldan smo prispeli tja in se utaborili v prvem kampu, imenovanem Arco, saj je postavljen bližje centra mesta kot kamp ZOO, kar pa se je izkazalo za napačno, saj so bile tu v glavnem družinice, v sosednjem kampu pa vsi ostali plezalci. Ko smo postavljali šotor, je že začelo rahlo rositi in k sreči je tedaj nevihta

mestoma C, na nekaterih mestih pa je tudi čisto nezavarovana in je bilo potrebno tudi prosto preplezati nekaj odsekov. Na nekaj mestih v steni je tudi opis z nadmorsko višino, kar na psiho deluje bolj negativno kot pozitivno, saj potem človek kar naprej preračunava, koliko je še do vrha. Najbolj smo bili veseli oznake za 1200 m nadmorske višine, saj je tu postavljena vpisna knjiga, do vrha pa nas je ločilo samo še 432 m. Po prihodu s ferate so se nam z druge strani odprla travnata pobočja gore Monte Casale z nadmorsko višino 1632 m, kjer so naokoli sopihali kolesarji in pohodniki. Malce pod vrhom je postavljen velik železen križ, od katerega je proti jugu viden skrajni severni del Gardskega jezera.

Malo nižje stoji kočica Don Zio. Začuden pogledi sprehajalcev in kolesarjev nam povedo, da se jim zdi čudno, da se tu gori sprehaja otrok s plezalnimi pasom ter čelado na glavi. Zanimiv pa je tudi vstop v kočico, saj se je oskrbnica,

se nam je zdela, da je kombi postavljen ob glavni cesti, kjer je 99 % voznikov Italijanov ali Nemcev, prodajalec pa ne zna niti besedice nemško, kaj šele kak drug tuj jezik.

Z Mihom sva si naročila neke vrste hamburgerja, Leo pa je naročil hot-dog. Hot-dog naredi tako, da prereže kajzerico in noter zloži na 4 kose prerezano hrenovko tako po dolgem kot počez. Kot priloge pa ni imel niti ajvarja niti senfa. Hvala bogu, saj sva bila vsaj za Lea sigurna, da se ne bo zastrupil, medtem ko je v najine burgerje zmetel tisto pleskavico, počez namazal majonezo ter dodal neko kislo narezano mešano solato iz 5-litrškega kozarca. Miha ga je spomnil, naj nama v hamburger potreše kar malo več čilija, ker ga je ravno imel, mogoče bo pa čili uničil salmonelo. Po malici smo malo bolj hitro stopili ter v pribl. 40 minutah prispeli do avta, se odpeljali v bližnjo trgovino ter nato v kamp.

Za naslednji dan smo imeli v planu zopet eno od

Miha in Leo v prečnici

Leo in Erik

Leo in Miha pri vpisni knjigi na višini 1200 m

celodnevni ferat. Zjutraj pa je glede na oblake in hladnejše temperature padla odločitev, da se povzpne na vrh hriba Monte Colodri, ki se nahaja ravno nad našim kampom, do tja pa je speljana krajša ferata. Tako je Leo lahko treniral prepenjanje na jeklenici. Samega dviga je bilo 270 višinskih metrov.

Na drugi strani Monte Colodrija pa se ob spustu nahaja plezališče, kjer smo vsi malce potrenirali plezanje ter splezali nekaj smeri. Sektor je bil poln plezalcev in smo se skoraj s komolci borili za prosto mesto v plezalni steni, saj so pod steno stale naveze ena poleg druge.

V kamp smo se vračali po drugi strani preko centra mesta.

Za drugi maj je bila vremenska napoved precej slaba, tako smo podrli šotor še pred dežjem in jo preko Padske nižine popihali nazaj proti domu.

Erik Samida

Pred vstopom v ferato Che Guevara

1400-metrška stena gore Monte Casale

Dvojno jezero Lago di Toblino in Lago di Santa

Miha po skobah navzgor

Erik in Leo v ozadju desno Lago di Garda

Pogled na kamp iz ferate na Monte Colodri

Erik in Miha na vrhu Monte Colodrija

Turnosmučarski spust s Sonnblicka

KAJ JE TURNO SMUČANJE

Za turno smučanje bi lahko rekli, da smo ga praktično izumili Bločani, saj smo v izogib vdiranju v globokem snegu uporabljali smuči. Pri turnem smučanju pri hoji navzgor uporabljamo smuči, na katere na spodnjo stran nalepimo kože, ki imajo ščetine obrnjene tako, da drsijo samo naprej, nazaj pa ustvarjajo trenje in onemogočajo drsenje. Smučarski čevlji pa so pri hoji navzgor pripeti tako, da se jim peta vzdiguje kot pri teku na smučeh. Ko prispemo na vrh gore, kože odlepimo, čevlje pa fiksiramo tudi zadaj.

Od klasičnih smuči se tako turne smuči kot tudi smučarski čevlji razlikujejo tudi po teži, saj so precej lažji.

Na velikonočni ponedeljek smo se ob 3. uri zjutraj Miha Modic s Studenega, Matej Jurančič iz Šmarate in Erik Samida iz Nemške

vasi odpravili na Sonnblick. Sonnblick je 3106 m visoka gora v gorski skupini Goldberg v Avstriji, na kateri sta na vrhu postavljena tudi kočica Zittelhaus ter meteorološka opazovalnica.

Pot nas je mimo Ljubljane, Jesenic, skozi karavanški predor, mimo Špitale vodila do znamenitega turističnega središča Heiligenblut ter naprej po Grossglocknerjevi cesti, vendar samo do prve serpentine. Tu se desno odcepi ožja pot. Po tej poti še kakih 500 metrov vožnje in že smo na izhodišču, kjer

pustimo avto.

Ko smo prispeli na izhodišče, smo najprej pojedli zajtrk, se oblekli ter malo po 7. uri pričeli s turo. Matej in jaz sva s seboj imela turne smuči, Miha pa je s seboj vzel krplice. Turne smuči in krplice smo si na noge namestili že takoj na izhodišču.

Vzpenjali smo se po dolgi dolini Kleine Fleištal, ki se dviga naravnost do vrha Sonnblicka. Pot je tehnično nezahtevna, je pa izredno naporna, saj moramo premagati 1500 višinskih metrov vzpona. Sneg je bil

Turne smuči s prilepljenimi kožami

Turnosmučarski čevlji

Lavinski trojček: lavinska žolna, lavinska lopata in lavinska sonda se kot deli obvezne opreme priporočajo turnim smučarjem, alpinistom, gornikom, ki se gibljejo po plazovitem terenu.

V vrhnjem delu doline

na vrhu prekrit s pet cm pršiča, pod njim je bila skorjica, pod skorjico pa več kot 30 cm nepredelanega snega, tako sva se z Matejem zgolj malce čutila kak cm ugreza, Miha pa se je s krpļami udiral vsaj do pol goleni. Po kakšne pol ure hoje smo prispeli do izpiralnice zlata, ki je tu postavljena v turistične namene, saj je tu vladala 'zlata mrzlica'.

Ko sta bili za nami približno dve uri hoje, se je pod strmo skalno zaporo na levo stran odcepila pot proti jezeru Zirmsee, mi pa smo jo ubrali kar naravnost naprej. Po kakšni uri smo prispeli na začetek ledeniške morene ledenika Kleinfleißkees. Na približno 2850 m se začne ledenik. Pred nami je bil lokalni smučar, ki sem ga zagledal kakšnih 300 m pred seboj in ga hotel ujeti. Praktično pa sem naredil 20 korakov v normalnem tempu in že sem bil zadihan. Še nikoli doslej nisem na 2900 m čutil višine.

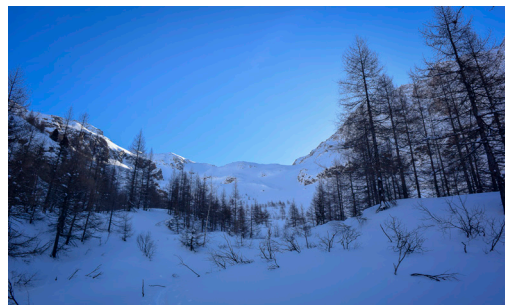
Letošnjo zimo niti nisem delal kakšnih visokogorskih tur in tudi to je pripomoglo k temu. Počasi po ledeniku navzgor sta bila

vrh in kočā vse bližje. Za nami pa se je lepo odprl tudi pogled na Grossglockner in njegovo značilno obliko piramide v vrhnjem delu. Na JV strani se je odprl pogled tudi na ledeniško smučarski center Moltaler Gletscher. Na vrhu je kar močno pihalo, tako da sem s smučī snel kočē ter jo kar najhitreje popihal v kočē.

Po kar dolgem postanku v kočī sva si z Matejem nadela smučī ter odsmučala v dolino. Vrhnji del je bil prava uživancija, v srednjem delu pa se je skorjica snega predirala in smuka je bila že kar naporna, mišice na nogah pa so tudi že kar malce pekle. V spodnjem delu je bil sneg že precej južen, smučī niso drsele, precej položen teren pa je tudi onemogočal smuko, tako da se je bilo potrebno na nekaterih mestih kar malce porivati s palicami. Na južni strani hriba je ob steni potegnil tudi manjši plaz.

Po prihodu k avtomobilu nas je čakala še dolga vožnja nazaj.

Erik Samida

Gozdna meja

Pot se postavi bolj pokonci

Matej pred spustom na ledenik

Erik vijuga navzdol

Pogled na ledenik ter vrh Sonnblicka

Pogled proti Grossglocknerju

90-letnik – Dušan Premrov

12. maja je na Glini praznoval 90-letnico Dušan Premrov. Ob tej priložnosti so mu gasilci iz PGD Nova vas postavili lep maj – takih za 90 let ne vidimo prav pogosto.

Ob našem obisku je Dušan Premrov povedal, da je odraščal brez očeta, ki je umrl že leta 1943, na dan italijanske okupacije. Oče je bil doma z Malega Ubelskega na Primorskem, ki je bilo tisti čas pod Italijo. Zaradi spora z italijanskimi karabinjerji je prebegnil v takratno Kraljevino Jugoslavijo in se od takrat ni več vrnil domov. Doda, da so spomini na vojno hudi, saj je vojska grozen čas. Leta 1944 se je pridružil partizanom. Spominja se, kako so iz Murske Sobote šli proti Rakičanu, kjer se je zbral njihov bataljon. Eden lepših vojnih spominov je bil 9. maj, ko so na dan osvoboditve vkorakali v Ljubljano.

Želje, ki jo je imel mladi Dušan – da bi se, tako kot mamin brat, izučil za krojača – žnidarja, zaradi vojne ni mogel uresničiti. Spominja pa se, da se je v mladih letih s kolesom večkrat odpravil v kino

v Velike Bloke. Veselo je bilo tudi takrat, kadar je bila kje veselica. V Dom v Novo vas je takrat mladina rada hodila plesat. Veliko se je plesalo tudi pri Mlakarju na Bloški Polici, pa tudi pri Modicu v Novi vasi. Po vojni se je Dušan najprej zaposlil pri Desi, elektro podjetju, ki je na Vrhnikih gradilo daljnovod Kleče-Logatec. Tam je ostal dve leti, naslednji dve leti pa še na Brestu v Martinjaku. Končal pa je na Elektrožagi v Novi vasi, ki se je kasneje preimenovala Novolit, in tam delal vse do upokojitve.

Dušan se je poročil leta 1956; po

nevesto ni šel daleč, saj jo je našel pri Tonetovih v Novi vasi. Leto po poroki se jima je rodil sin Dušan, ki sedaj z družino nadaljuje z delom na domači kmetiji, pet let kasneje pa še sin Bogdan. Poročen je bil 45 let, zdaj pa je že dvajset let sam, pove z grenkobo. Seveda pa ga veseli to, da njegov rod nadaljuje pet vnukov, pridružili pa sta se jim še dve pravnukinji.

Ob jubileju so ga prav posebej razveselili novovaški gasilci z uokvirjeno fotografijo telovadne skupine članov TVD Partizan Bloška planota po nastopu ob odprtju

Kulturnega doma junija 1960. K telovadbi jih je spodbudil Franc Čebolin, dolgoletni ravnatelj bloške šole. Spominja se, da so en dan vadili fantje, drugi dan pa dekleta. Z izvrstnim spominom poimenuje vse telovadce na fotografiji, svoje takratne kolege. Gasilec je zelo hvaležen, da so pobrskali po bloških arhivih in ga presenetili s fotografijo, ob kateri lahko obuja čase svoje mladosti.

Pove, da mu zdravje zaenkrat še kar dobro služi. Pred nekaj leti ga je zadela kap, tako da mora zdaj paziti, kako gre ven, sprehaja se ne dosti. Zanj lepo skrbi snaha Ana. Z zanimanjem si ogleda fotografije v Bloškem koraku, potem pa se z lupo potrudi prebrati še besedilo.

Na vprašanje, kakšen recept za dolgo življenje priporoča bralcem, je odvrnil, da si nikoli ni mislil, da bo tako dolgo živel. Recepta torej nismo dobili, je pa gospod Dušan vsem bralcem zaželel veliko zdravja.

90 let Vide Pirman, Bočkove Vide

Pred tremi leti smo v Bloškem koraku objavili članek o 90-letnici Toneta Pirmana, letos pa smo se ob visokem jubileju oglasili še pri njegovi ženi Vidi, ki je praznovala 28. maja. Na dovozu nas je na slavljenko opomnil lepo okrašen mlaj, ki sta ga za Vido organizirali hčerka Marija in vnukinja Karmen. »Še plesala sva ob mlaju,« se hudomušno nasmeje mož Tone in doda, da sta si lahko izbrala še pesem Toneta Rusa: Vse bi dal, da čas bi zavrtel nazaj.

Tudi v pogovoru z Vido smo čas zavrteli in v prijetnem pogovoru vrtinčili med preteklostjo in sedanjostjo, pa z mislimi uprti tudi v prihodnost. »Spomini na mlada leta so spomini na gorje,« je povedala Vida. Bil je čas vojne, ki je vedno čas grozot. Očeta so ji Nemci odpeljali v taborišče. Ko se je vrnil, je bila

Vidina najmlajša sestra, ki jo je zapustil dvomesečno, stara že pet let. V družini so bila tri dekleta in brat, Vida je bila najstarejša. Na Čohovem, od koder je na Bočkovo prišla Vida, je bilo v njenih mladih letih 48 prebivalcev, danes vztrajata samo še dva.

Ko je bil Tone v letih za ženitev, mu je svak obljubil, da bosta šla na Čohovo pogledat, v Zalesu je

bila pa že omožena Vidina teta. Pa so se zmenili. Cerkevno poroko so imeli pri Svetem Vidu leta 1950. Pravi blagoslov je, da sta Bočkova Tone in Vida skupaj že 68 let.

V mlinu jo je čakalo delo, saj se je mlinski kamen vrtel noč in dan. Redili so še nekaj glav živine, Vido pa je čakalo še delo na njivi. Košnja, se spominjata, je bila zahtevno opravilo, saj so mora-

li seno po vejah z višjih senožeti spuščati v dolino.

Doma je vedno pekla kruh in ga rada ponudila vsakemu, ki je prišel k njim. Še danes z možem Tonetom po svojih močeh poskrbita za popotnike na Krpanovi poti in rada pomagata vsem, če le moreta. Vesela sta, da si je v bližini vnuk Jernej zgradil novo hišo, vesela sta dobrih sosedov. Za Bočkova res lahko zapišemo, da sta dobra kot kruh, za katerega sta toliko let mlela moko.

Vida je zelo zadovoljna, da lahko še sama poskrbi zase. Rada prebere Bloški korak, predvsem so njej in Tonetu všeč članki o domačih ljudeh, saj ju to najbolj zanima.

Veliko zdravja in vsega dobrega slavljenki Vidi in možu Tonetu voščimo na Bloškem koraku.

Katja Lah Majkič

Katja in Ervin

Letošnjega aprila sta se poročila Ervin Kraševac iz Nove vasi in Katja Markelj iz Kamnika. Spoznala sta se februarja 2017 na Snežniku. Po dobrem letu poznanstva sta se odločila za poroko in tako naredila pomemben korak naprej v svojem odnosu.

Večino svatov sta s svojo odločitvijo kar malo presenetila, saj jima vseh prijateljev in širše družine pred poroko zaradi hitrega tempa življenja in posledično malo prostega časa ni uspelo niti spoznati. Pri pripravi na poroko in raznašanju vabil sta tako imela priložnost spoznati vsaj nekatere izmed njih.

Par se je najprej civilno poročil na gradu Snežnik, nato pa je čez teden dni svojo ljubezen potrdil še na cerkveni poroki v Kamniku, na katero so bili povabljeni vsi svatje. Poročni maši je sledilo veselo praznovanje. Žal je ženin le nekaj dni pred civilno poroko zbolel in se je moral po obredu vrniti v posteljo. Čez teden dni pa je bil že čil in zdrav, tako da je lahko praznoval in se veselil z zbranimi svati.

Katja in Ervin imata veliko skupnih lastnosti. Povezuje ju ljubezen do narave in hribov. Za prvi zmenek sta se odpravila kar na športno plezanje na pobočje Nanosa.

Čestitke mladoporočencema!

Alenka P. Gornik

Izbor novosti v knjižnici Nova vas

ROMANI

Laurent Gounelle: Človek, ki je hotel biti srečen
Catherine Cusest: Tisti, ki smo ga oboževali
Patrick Modiano: Pasja pomlad
Agnes Martin - Lugand: Srečni ljudje berejo in pijejo kavo
Penelope Ward: Privlačni sosed
Greame Simsion: Dva koraka naprej
Monika Žagar: Košček čokolade v pasji dlaki
Aarto Paasilinna: Ladjar z lepimi stopali
Fredrik Backman: Mi smo medvedi!

KRIMINALNI ROMANI

Jens Henrik Jensen: Prva žrtev
Chris Carter: Galerija mrtvih
Harlan Coben: Pogrešam te
Mojca Širok: Pogodba
Karen Cleveland: Stroga tajnost
Joakim Zander: Prijatelj
Ruth Ware: Igra laži
Jo Nesbo: Macbeth

Enota Ivana Čampa Nova vas

ZA OTROKE IN MLADINO

John Green: Neskončen stolp želv
Janja Vidmar: Elvis škorc, genialni štor
Igor Karlovšek: Preživetje
Emma Moss: Tudi punce vlogajo. Lucija Luna in polomija na spletu
Cvetka Sokolov: Vsak s svojega planeta
Roald Dahl: Poba: zgodbe iz otroštva
Jack Cheng: Vesolje, me slišiš?
Tatjana Kokalj: Packa na asfaltu
Bono Bidari: Jaz, Elvis Riboldi, in Boris, supernadarjeni
Tatjana Kokalj: Ema in Nik
Marjan Manček: Mančkarada - zgodbe, pesmice in stripeki
Maša Ogrizek: Koko Dajsa v mestu
Helena Kraljič: Dva prijatelja
Žiga Gombač: Gobčko in Hopko
Jessica Townsend: Prekletstvo Morrigan Vran
Margit Auer: Šola magičnih živali
Tuutikki Tolonen: Pošastno podzemlje

Knjižnica bo julija in avgusta odprta ob torkih od 13.00 do 19.00.

Vabljeni, da si izberete poletno branje!

**Rok za oddajo člankov za
naslednjo številko
Bloškega koraka
je ponedeljek,
3. september 2018.**

Slovo ob smrti naših bližnjih

Smrt je neizogibno dejstvo v življenju vsakogar in odnos do nje temeljno določa naš odnos do življenja.

Največja gotovost v našem življenju je, da bomo nekoč umrli. Vse drugo se bo zgodilo ali pa ne.

Pogovor in razmišljanje o smrti, minevanju, poslavljanju, bolečini in žalovanju ob izgubi ljubljene osebe je pogosto in še vedno tabu tema.

V preteklosti so ljudje, posebno na deželi, živeli bolj povezano, se družili in si pomagali pri vsakdanjih opravilih, tudi ob smrti, ki je bila, samoumevno, sestavni del življenja. Ljudje so se zbrali v hiši pokojnika in bedeli celo noč, molili, se pogovarjali, si pripovedovali zgodbe, peli. Otroci so sede na krušni peči vse spremljali, poslušali in bili del tega dogajanja.

Ljudje so si dali priložnost, da so se lahko od pokojnika poslovili.

V današnjem času, ko vse teče hitreje, se zdi, da nam tudi ob smrti zmanjkuje časa in bi vse najrajši opravili hitro. Boleče in težke stvari odrivamo čim dlje od sebe in nočemo

Prav tako je skoraj nemogoče, da bi bedeli pri pokojniku celo noč. Je pa zelo lepo izkazano spoštovanje do pokojnika, če leži v vežici preko noči. Tako imajo mnogi možnost, da se od njega poslovijo, ga pokropijo, zanj molijo. Zelo pomirjujoča in prežeta z upanjem je molitev pri pokojniku ob večernem bedenju.

V zadnjih nekaj letih se je pri nas skoraj ukoreninila navada, da pokojnika upepelijo, v mrliško vežico ga pripeljejo za nekaj ur in zgodaj popoldne je že pogreb.

Vse se zgodi v času, ki je krajši od delovnega dne.

Od mnogih znancev in prijateljev se nisem mogla posloviti, ker ob dnevu pogreba nisem mogla vzeti dopusta.

Premalo se zavedamo, kako pomembni so za proces žalovanja ob izgubi bližnjega naši stiki oziroma pogovori s sorodniki, prijatelji, znanci, ki so prišli pokojnega pokropit.

razmišljati o njih. Otroke želimo »obvarovati« vsega tega in mnogi otroci ne gredo kropit ali na pogreb.

Če otrok ne znamo ali nočemo naučiti, da je smrt oziroma izguba nam dragih oseb sestavni in neizogibni del življenja, smo jih prikrajšali za bogato in dragoceno izkušnjo.

Časi se spreminjajo in tudi navade in običaji se prilagajajo sodobnemu načinu življenja.

Za marsikoga je lažje in bolj praktično, če pokojnik leži v mrliški vežici.

Ko je umrl moj sorodnik, smo se s člani njegove družine pogovarjali o pripravah na pogreb. Tehtali so možnosti, da ga pripeljejo v vežico in še tisti dan pokopljejo ali da leži v vežici od popoldneva do pogreba naslednji dan. S pomisleki so se odločili za drugo možnost.

Po pogrebu so mi zaupali, da so se zelo prav odločili. Pokojnikovi otroci so bili zelo prijetno presenečeni, koliko ljudi je pokropilo njihovega očeta. V pogovorih z njimi so spoznali, kako cenjen in spoštovan je bil. Kljub bolečini ob izgubi jim je to še en svetel

in nepozaben spomin na očeta.

Vsega tega ne bi bili deležni, če bi pokojnik ležal v vežici samo nekaj ur, ker toliko ljudi v tako kratkem času preprosto ne bi moglo priti kropit, niti ne bi bilo časa za pogovor.

Vse počaka, samo ljudje odhajajo.

Zato dajmo sebi in drugim možnost in priložnost, da se lahko mirno in s spoštovanjem poslovimo od naših bližnjih, prijateljev in znancev, ki pred nami odhajajo v večnost.

Marija Žgajnar

V spomin prijatelju Jožetu

Z Jožetom Žnidaršičem, po domače Možakovem Jožetom, sva se prvič srečala na začetku šolskega leta 1954/55. Jože je prišel iz Osnovne šole Sveta Trojica, jaz pa iz Osnovne šole Sveti Duh. Rojen je bil 20. 6. 1943 kot šesti otrok kar številne Možakove družine, na višku druge svetovne vojne. Njegov oče Janez je bil trden kmet in cenjen gospodar in kot tak narodni odposlanec na kočevskem zboru. Vseh otrok je bilo deset. Sedem sester: Jožefa, Jelka, Lada, Vida, Marija, Nada in Milena ter trije bratje: Jože, Lado in Janez. Prej kot Jožeta sem poznal njegovega strica Jožeta in njegovo ženo Julko, rojeno Modic z Lahovega, ki sta se večkrat sprehodila tudi do vasi Škufče, kjer so živeli moji stari starši. Ko sem preživel svojo mladost na Škufčem pri starih starših, nas je stari oče Peter večkrat po večerji povabil, da smo posedli na klop pred hišo in poslušali petje Možakove družine z Mramorovega. Petje je bilo res lepo in ubrano, le včasih prekinjeno in moteče od bloške burje ali južnega vetra. Po pripovedovanju je bilo pri Možakovih na Mramorovem najbolj veselo, ko sta se sestre Joža in Jelka vrnili domov iz Postojne, kjer sta obiskovali višjo gimnazijo.

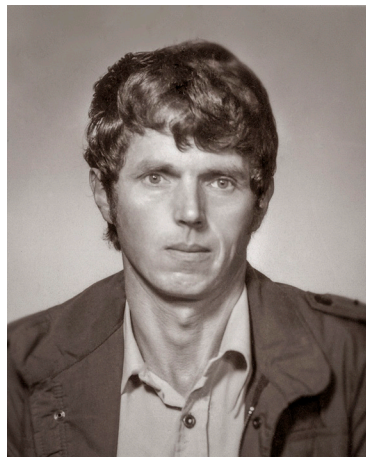
Da je bil moj prijatelj in sošolec Jože tudi dober pevec, sem se prepričal na prvi šolski uri petja, ko je ravnatelj prišel v razred s harmoniko in nas preizkusil v petju. Mene je hitro prekinil in mi priporočil, da se pridno učim note in teorijo. Jože pa je prepeval skoraj celo prvo uro. Običajno, ko je prišel ravnatelj v naš razred s harmoniko, je Jože prepeval ob harmoniki, drugi, ki nismo bili pevci, pa smo risali notno črtovje na tablo in se učili pisanja not. Jože ni bil samo dober pevec, lepo je tudi risal, njegovo lepo pisavo pa še sedaj občudujem. Še posebno se rad spominjam skupnih

poti v šolo ali iz šole. Poleti, ko sva uporabljala kolesa, sva se dobila na Lahovem, toda Jože je bil vedno tako zgoden, da se je pripeljal do mojega doma in me počakal pred hišo. Za domov pa sva na križišču, kjer so se najine poti ločile, običajno obstala in se pogovorila o vseh pomembnih in nepomembnih stvareh.

Štiriletno skupno šolanje je hitro, prehitro minilo in že je bila pred nami odločitev, kam po končani nižji gimnaziji. Razredničarka nas je vljudno in previdno spraševala, kam v šolo, poklic ali na delo. Vsi smo imeli pripravljene odgovore, drugo pa je, koliko so bili ti odgovori resni in premišljeni. Le moj prijatelj Jože Žnidaršič, Možakov Jože, je vedno odgovoril, da ne ve in da se ni še odločil. Verjetno je razredničarka to povedala v zbornici in ravnatelj se je odločil, da bo to tudi sam preveril. Tako je nekaj dni pred koncem šolskega leta prišel v razred in nas nekatere povprašal o načrtih. Na koncu pa je vprašal še Jožeta, z nekoliko odločnejšim glasom: »Kaj pa ti, Žnidaršič, si se že odločil ali ne, kaj boš ti?« In Jože je tudi z nekoliko povišanim glasom odgovoril: »Kmet bom.« Ravnatelj pa še glasneje: »Saj za drugo nisi.«

Moj prijatelj in sošolec Možakov Jože je res ostal doma na Mramorovem in postal je kmet, bil je zelo ponosen na svoj poklic. Bil je zelo napreden, med prvimi si je kupil traktor s priključki in druge stroje. Zgradil je betonski silos, sušilno in žago za hlodovino. Obnovil in prekril je vsa kmečka poslopja in tudi hišo. Med prvimi si je uredil starostno zavarovanje, da ne bi bil na stara leta v breme drugim.

Znana slovenska revija je v osemdesetih letih prejšnjega stoletja objavila članek o sto ženinih in nobeni nevesti. V tem članku so objavili tudi razgovor z mojim prijateljem, Možakovim Jožetom, ki jim je opisal svoje doživljanje in razgovor z ravnateljem ob končanju nižje

gimnazije ter dodal, da ni čudno, da nobena nevesta noče na kmetijo, če je poklic kmeta tako malo cenjen. Jože si ni ustvaril družine. Zakaj ne, ga nisem nikoli vprašal, prepričan pa sem, da je bilo več razlogov in okoliščin, ki so na to vplivale. Prijatelj Jože je bil zelo družaben in dober prijatelj, da o njegovi poštenosti ni dvoma. Vedno je bil tudi odkrit in pravičen. Pogosto sem ga vprašal za nasvet, rad je povedal svoje mnenje, ni ga pa vsiljeval. Bil je pripravljen pomagati, če si je le prosilec to zaslužil. Bil pa je neizprosno sovražnik laži, krivic in hudobije.

Nekaj let pred koncem prejšnjega stoletja, ko sva sedela pod lipo na Škufčem in klepetala o vsem pomembnem in nepomembnem, me je vprašal, kaj bom počel, ko se upokojim in vrnem na Bloke. Bil sem precej v zadregi in mu začel naštevati, kaj bi rad počel, če mi bo zdravje dovoljevalo. Med drugim sem dejal, da bi se rad družil s starimi prijatelji in užival v bloški naravi. Tako opogumljen me je povabil, da se pridružim bloškimi lovci in takoj dodal: »Koristi ne boš imel, imel pa boš nekaj stroškov, druženje in narava pa ti bosta v izobilju na dosegu rok, seveda odvisno od tebe.« Tako sem postal bloški lovec. Takemu lovcu, ki se ukvarja z vsem, najmanj s samim lovom, lovci pravijo v lovski latinščini nedeljski lovec.

Minilo je že več kot petnajst let, ko sem se upokojil in vrnil na Bloke. S prijateljem Možakovom sva

se pogosto družila in obiskovala. Redno se je ob nedeljah pripeljal na Škufče ali pa sem se jaz med tednom sprehodil mimo Ravnika čez Gradiški hrib in Gradiško do Mramorovega. Toda vsega lepega je hitro konec. Prijatelj Jože se je pred leti hudo ponesrečil. Po dolgem zdravljenju in rehabilitaciji se je vrnil na svojo kmetijo. Toda nesreča je pustila vidne posledice. Njegovo počutje in fizične spodobnosti niso bile enake kot pred nesrečo. Večkrat mi je potožil, da je utrujen in da ga vse boli. Tolažil sem ga, da tudi jaz čutim leta, ampak, da se midva ne dava.

Žal nas nihče ne vpraša, bolezen pride sama še prehitro. Pred dvema letoma je moj prijatelj Jože prestal še možgansko kap. Kmetovanju se je moral odpovedati zaradi zdravstvenih razlogov. Sam je ugotovil, da so njegove fizične zmožnosti bistveno zmanjšane. Veliko zaslugo, da se je rehabilitiral toliko, da je hodil in se počasi peljal s svojim avtom na obhod po lovišču in Blokah ter se občasno pripeljal k prijatelju na Škufče, ima njegova sestra Nada, ki je zanj skrbela že več kot deset let. Večkrat mi je dejal, da takega reda, kot ga ima sedaj, ko je sestra pri njem, še ni imel, pa tudi njeno kuhinjo je rad pohvalil.

27. 2. 2018 ob 6.15 sem imel telefonski klic, na klic se nisem odzval, ker ga nisem slišal. Ob 7.15 sem opazil, da me je klical Možak. Na moj klic se je oglasila sestra Nada in mi povedala, da mojega prijatelja Jožeta ni več. V sredo 7. 3. 2018 ob 15.00 smo sorodniki, znanci, bloški lovci, lovci iz Šentruperta, vaščani in sovaščani v kar velikem številu žaro našega prijatelja Možakovega Jožeta pospremili na zadnji poti pri njegovi in Krpanovi Sv. Trojici.

*V spomin in slovo svojemu prijatelju Jožetu –
France Hiti.*

Počitniški program Centra za socialno delo Cerknica

Na Centru za socialno delo Cerknica je osemndnevni počitniški program za osnovnošolske otroke postal že tradicija. Letos ga organiziramo že petindvajsetič. Za otroke smo v lanskem letu izvedli pester nabor aktivnosti in izletov: odšli so na kopanje v Aquapark Žusterno, v Adrenalinski park Postojna, Minicity v Ljubljano, na ogled kinopredstave v Cineplex Koper, poleg tega pa so se z vaditelji zabavali tudi na igrišču, sosednjih travnikih ter raziskovali lokalno okolico. Organizirane aktivnosti v dopoldanskem času so dobrodošla in konstruktivna zapolnitev prostega časa otrok, saj odpade marsikatera starševska skrb in iskanje varstva. Poleg tega so tovrstne aktivnosti ena izmed

idej, kako otroke in mladino spodbujati k vzpostavljanju osebnih in pristnih socialnih stikov namesto vse pogostejšega »visenja« na tablicah in pametnih telefonih. V letošnjem letu se bodo aktivnosti in dogodki odvijali od torka 26. 6. do četrta 5. 7. K udeležbi vabimo vse osnovnošolske otroke od zaključenega prvega do zaključenega osmega razreda osnovne šole. Prijavnice z opisom letošnjega programa in vsemi potrebnimi informacijami bodo na voljo v osnovni šoli, na Centru za socialno delo Cerknica in naknadno tudi na naši spletni strani www.csd-cerknica.si.

**Valentina Benčan, nosilka
počitniškega programa 2018**

Za šankom hitro teče čas

Da čas teče vsem enako hitro, je dokazano, a v praksi se to velikokrat pokaže kot hudo vprašljiva trditev. Večini med nami se zdi, da v zobozdravstveni čakalnici ne krene nikamor, v veseli družbi je pa takoj po celem popoldnevu ali večeru.

Tako je bilo tudi v moji službi. Bili so še stari časi, mobiteli in elektronska pošta še niso obstajali, veljala je dogovorjena beseda. Treba jo je bilo le primerno potrditi. V Lož je prišel na dogovorjen sestanek trgovski predstavnik Kovinoplastike Lož iz Zagreba. Njegove in moje obveznosti so narekovali, da stvar urediva čimbolj zgodaj in se nato posvetiva drugim opravkom. Že ob šestih zjutraj je potrkal na vrata moje pisarne. Hitro sva se posvetila najini temi, dve kavici vmes in pred deveto sva udarila v roke. Mudilo se je, a brez vsega ga nisem mogel spustiti nazaj v Zagreb. Beseda je dala besedo, dogovorila sva se za hiter skok do Riglerjeve Francke na Bloško Polico. Tam je bilo že odprto in dobra suha klobasica se bo kar prilegla pred povratkom, pa itak bo gredoč. Ustavila sva se kar pri šanku, Francka je pohitela z dvema pladnjema s suho klobaso in hrenom, pa špricarjem, da bo lažje

steklo. In tako se je začelo. Sledil je še eden za srečno pot, »putni« mu je rekel predstavnik Drago, sledil je eden »na dobar dogovor«, pa »onaj zadnji« in tako je naposled iz kuhinje zadišalo po svežem štrudlu. Vsakemu en košček že ne bo škodil, pa tudi Francke ne smeva razočarati. Seveda vse stoje pri šanku, saj se nama je hudo mudilo. Prihajali in odhajali so gostje, z vsakim sva spregovorila par besed, »gemišteki« pa so si lepo sledili, tako putni, zadnji, za rastanak, na dobro prijateljstvo, kakšen pa kar tako, za žejo. In dan se je prevesil v pozno popoldne in večer. Francka je ob desetih zvečer zapirala, od celega dne pri šanku so naju malo bolele noge in tako sva se vendarle poslovila. Pred gostilno je Drago še zapel njegovo zagorsko: »Još nijedan Zagorec nije prodal vina ...«

Drugi dan ob šestih se je Drago javil iz službe, da je srečno prispel, da ni nič pomembnega zamudil in da se je potrdilo reklo: Ko se najbolj mudi, si vzemi nekaj časa, delo bo počakalo, dan se pa tudi dneva drži. Z Dragom sva bila kolega še dolga leta. Na Francko in njeno prijaznost pa so tudi ostali lepi spomini.

Lojze Mazij

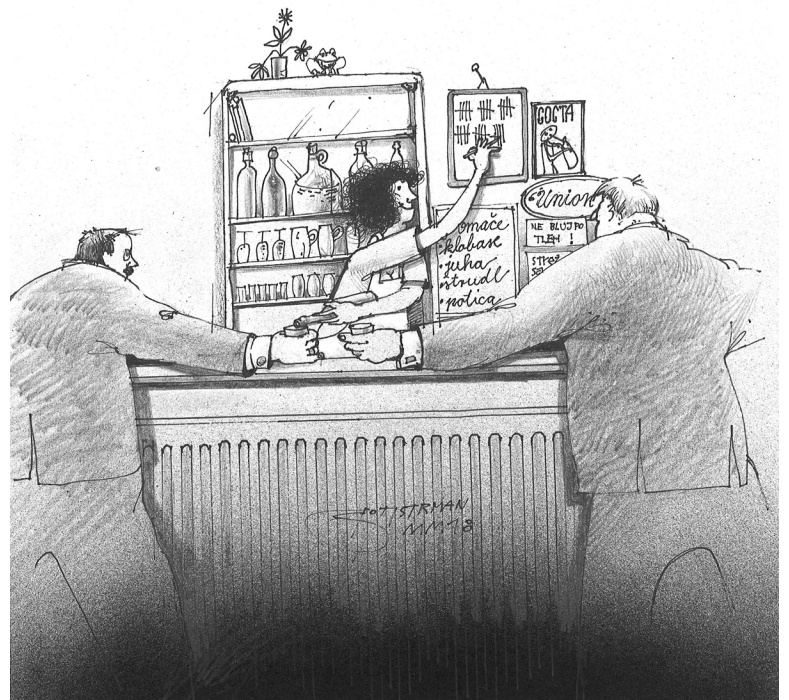
VAREN POGLED NA SVET

- VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU •
- USPOSABLJANJE •
- MERITVE V DELOVNEM OKOLJU •
- POŽARNO VARSTVO •
- KOORDINACIJA NA GRADBISČU •
- SVETOVANJE IN INŽENIRING •

10 let **lentus**

CESTA 4. MAJA 61
1380 CERKNICA

TEL: 0590-51-200
GSM: 041-901-508
INFO@LENTUS.SI
WWW.LENTUS.SI

Obiskali smo Bloke in Kurešček

Poročilo z obiska na Blokah in Kureščku v okviru projekta SLS Povežimo Slovenijo

V predvolilnem letu smo si v OO SLS Šentjur in OO SLS Dobje zadali nalogo, da popeljemo svoje člane in podpornike na izlet po naši lepi Sloveniji. V sodelovanju z dr. Dragom Čeparjem, ki je predstavil kar nekaj predlogov za izlete, in po pogovoru s predsednikom OO SLS Bloke Zvonkom Govednikom, ki nam je tako zanimivo predstavil ta kraj, smo izbrali Bloke in dodali še Kurešček. Odločitev je bila več kot odlična. Poln avtobus udeležencev je bil navdušen, saj nihče še ni bil na Blokah, zelo malo pa na Kureščku. Pod napisom SLS Povežimo Slovenijo se nas je 48 izletnikov, članov in podpornikov Slovenske ljudske stranke iz dveh občinskih odborov, 24. marca 2018 odpravilo na Bloke.

Iz Šentjurja smo se odpeljali proti Ljubljani. Prva postaja je bila na Trojanah za jutranjo kavico. Sledila je pot proti Novi vasi na Blokah. Tam nas je prijazno sprejel in pozdravil predsednik Zvonko Govednik, z njim pa je bil Dušan Premrov. V roki je nosil »antigripin« in skrbel, da se ne bi kdo slučajno prehladil, ker je na Blokah pač bolj mrzlo kot pri nas. To se je dalo dokazati tudi s kupi snega, ki so še vedno bili tam, v Šentjurju pa smo že skoraj pozabili, kako zgleda sneg.

Zvonko in Dušan sta nas pospremila v bloški muzej. V avli muzeja nas je toplo sprejel župan Jože Doles in nam opisal delo in življenje v eni izmed manjših občin Slovenije, ki pa zelo uspešno deluje in kreira življenje v tem prelepem delu Slovenije. Ni čudno, da funkcijo župana opravlja že ves čas, neprekinjeno od osamosvojitve naprej. Vse čestitke gospodu županu!

Sledila sta predstavitev in ogled muzeja »Bloški smučar« pod vodstvom Mateja Pakiža, ki je duša in srce muzeja z zanimivim pripovedovanjem v pravem bloškem narečju, z veliko ljubeznijo in spoštovanjem do preteklosti, duhovitostjo in hkrati zelo strokovno nas je popeljal v tiste stare čase, ko je bloški človek »pogruntal«, kako si pomagati, da ne bo življenje v zasneženih in mrzlih Blokah, kjer se rodi burja, v hudih zimah zamrlo. Tako so na Blokah nastale smuči. Prve na svetu. To turistični vodnik Matej zna povedati z velikim ponosom.

Opoldan smo imeli dogovorjeno toplo malico v domačem gostišču. Sprejeli so nas in pogostili z domačo bloško jedjo, nam

nepoznano kolerabo s klobaso. Obilna malica nam je dala volje, da smo se pri avtobusu ustavili, še degustirali tekoče zadeve, ki so jih udeleženci izleta želeli predstaviti. Ker prihajamo iz mesta glasbenikov Ipavcev, je seveda sredi Nove vasi zadonela slovenska pesem.

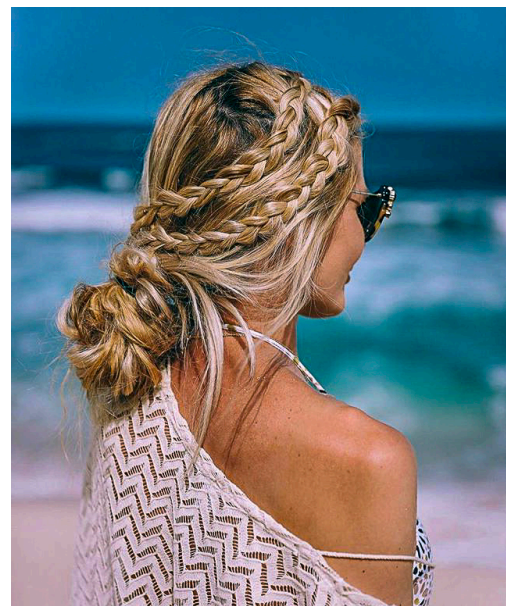
Naslednja zanimivost se je odvijala kar v Novi vasi. Domačin, naš šentjurski rojak Stanko Korenjak, nekoč doma iz vinorodnih Dramelj, ki je presenečen in srečen ugotovil, da sta med udeleženci izleta tudi njegov brat in svakinja, nas je popeljal po Novi vasi. Prvič smo videli 'štirne', z njegovim prijetnim pripovedovanjem začutili dušo kraja, predstavil nam je bloško planoto in še veliko zanimivega. Sledila je vožnja do umetnega jezera. Lepota in umetnine, ki so nastale iz izrezljanega lesa domačega kmeta, so nas popolnoma prevzele. Toliko zanimivih skulptur, medvedov, gugalnic, pa še glemping vas – vse to nas je očaralo in vsi smo zatrjevali, da se poleti zagotovo vrnemo na ta miren, prečudovit kraj, raj za dušo in telo. Pozdravilo nas je še sonce in fotoaparati so kar bliskali, toliko je bilo fotografiranja. Žal smo se tukaj morali posloviti od gospoda Stanka, ki se je vrnil v Novo vas, mi pa smo jo mahnili proti Igu na Kurešček. Že v rahli zamudi se vzpenjamo proti Marijini cerkvi – Kraljici miru. Naproti nam pride rektor svetišča Kraljice miru gospod Anton Košir in nas prijazno povabi najprej v župnišče. Sprejmejo nas njegovi sodelavci in nam predstavijo zgodovino cerkve na Kureščku ob prikazovanju diapozitivov ter življenje vidca o. Franceta Špeliča. To nas je vse prevzelo. Nato smo vstopili tudi na sveti kraj, kjer je Marija rekla: »Tukaj bom delila mir.« Prijazen sprejem in župnikov nagovor v predvelikonočnem času nas ni pustil ravnodušne. Vsakdo je pred odhodom poskrbel tudi za kakšen spominek s Kureščka ali prižgal svečko pri Mariji, verjetno s svojimi prošnjami.

Za zaključek izleta smo se ustavili še v

Sonce v laseh

Vroči dnevi kličejo po razigranosti, naj se to pokaže tudi v poletnih pričeskah. Trendov je veliko, od kitk do najkrajše postrizenih las.

Nekatere so se odločile, da imajo dovolj. Las namreč. Krajšajo si jih zaradi želje po spremembi, druge zaradi vročine. Ponavljam se kot stara plošča, vendar je sprememba dolžine ali barve las kot novo poglavje pri ženskah.

Nekaj nasvetov za sonce in morje v laseh. Razcepljene konice uredite pred odhodom na morje, saj bosta slana voda in sonce še poslabšala kvaliteto las, ker je že načel! Barvanim lasem namenite več nege. Šampon za barvane lase, maska in izdelki z UV-zaščito – to potrebuje tudi dolg las. Slano vodo si vedno sperite z las vsaj z vodo, če se le da, jih sušite na zraku. Privoščite jim masko, lahko domačo – olivno olje dela čudeže za kožo in lase.

*Sonce in veter v laseh Vam želi
frizerski salon Jožica*

gostišču Hram na Igu. Ob popoldanski malici smo izmenjali svoja doživetja.

V imenu vseh udeležencev gostiteljem pristrčna hvala za res topel sprejem ter za podporo pri izvedbi tega projekta. Ta izlet nas je vse zbližal. Ime Bloke, lepote, zanimivosti, prijaznost in gostoljubnost domačinov smo prenesli v naš kraj. Mislim, da boste še v tem letu spoznali, da ste v očeh Šentjurčanov postali zanimiva destinacija, ki jo je vredno obiskati.

Mihaela Rožej, predsednica OO SLS Šentjur

SEZNAM DOGODKOV OD 22. 6. DO 30. 9. 2018

NAZIV DOGODKA	ORGANIZATOR	KRAJ (NASLOV)	DATUM IN URA	KONTAKT
Tekmovanje za pokal Martina Krpana	PGD Nova vas	Nova vas	23. 6. 2018	Predsednik PGD Nova vas Miloš Kogej; 041 631 844
POČITNIŠKI PROGRAM ZA OSNOVNOŠOLSKO OTROKE (OD ZAKLJUČENEGA PRVEGA DO ZAKLJUČENEGA OSMEGA RAZREDA)	CENTER ZA SOCIALNO DELO CERKNICA	V LOKALNEM OKOLJU (PRED OŠ NOVA VAS IN DRUGOD PO SLOVENIJI GLEDE NA NAČRTOVANE AKTIVNOSTI)	VSAK DELOVNIK OD 26. 6. 18 DO 5. 7. 18, V DOPOLDANSKEM ČASU (PRIBL. OD 8. DO 14. URE)	KOORDINATORKA PROGRAMA PATRICIJA FRLAN, TEL: 040 900 434;
Enodnevno kopanje Z zbiranjem prijav zaključimo tri dni pred odhodom na kopanje ali ko so zasedena vsa mesta v avtobusu.	DU MARTIN Krpan Bloke	Hotel Delfin Izola	27. 6. 2018	SILVA PERČIČ, TEL. 051 62 86 22, silvapercic@gmail.com
IZLET v Budimpešto 2 dni	DU MARTIN Krpan Bloke		7. in 8. 7. 2018	SILVA PERČIČ, TEL. 051 62 86 22, silvapercic@gmail.com
Tekmovanje s starimi gasilskimi črpalkami in veselica z Ansambлом Saša Avsenika	PGD Nova vas	Gasilski dom PGD Nova vas	15. 7. 2018	Predsednik PGD Nova vas Miloš Kogej; 041 631 844
Enodnevno kopanje Z zbiranjem prijav zaključimo tri dni pred odhodom na kopanje ali ko so zasedena vsa mesta v avtobusu.	DU MARTIN Krpan Bloke	Hotel Delfin Izola	26. 7. 2018	SILVA PERČIČ, TEL. 051 62 86 22, silvapercic@gmail.com
Ogled predstave: SOSEDOV SIN	DU MARTIN Krpan Bloke	Letno gledališče na Muljavi	Julij 2018	Sonja Drobnič TEL: 040 129 215, drobnics@gmail.com
Ogled predstave: LEPO JE BITI MUZIKANT	DU MARTIN Krpan Bloke	Letno gledališče Studenec	4. 8. 2018	Sonja Drobnič TEL: 040 129 215, drobnics@gmail.com
Enodnevno kopanje Z zbiranjem prijav zaključimo tri dni pred odhodom na kopanje ali ko so zasedena vsa mesta v avtobusu.	DU MARTIN Krpan Bloke	Hotel Delfin Izola	30. 8. 2018	SILVA PERČIČ, TEL. 051 62 86 22, silvapercic@gmail.com
PIKNIK ČLANOV DRUŠTVA UPOKOJENCEV	DU MARTIN Krpan Bloke	Kraj in datum bosta objavljena na oglasni deski na trgovini	Konec avgusta	SILVA PERČIČ, TEL. 051 62 86 22, silvapercic@gmail.com
IZLET Železna cesta Eisenberga in Gradec	DU MARTIN Krpan Bloke		7. 9. 2018	SILVA PERČIČ, TEL. 051 62 86 22, silvapercic@gmail.com
10. Tek po Blokah	ŠD Bloke	Bloško jezero	9. 9. 2018 ob 10. uri	Janez Milavec (GSM: 041 717 383, milavec.janez@gmail.com)
MIHAELOV SEJEM	TURISTIČNO DRUŠTVO BLOKE	NOVA VAS	16. 9. 2018 ob 10. uri	MATEJ PAKIŽ 031 326 158
10. srečanje ljubiteljev letalstva	Zavod Vrabec Bloke	Dvorana nad knjižnico	16. 9. 2018 ob 14. uri	Martina Hribar 041-252-266 martina@zavod-vrabec-bloke.si
Popoldansko kopanje z večerjo in plesom Z zbiranjem prijav zaključimo tri dni pred odhodom na kopanje ali ko so zasedena vsa mesta v avtobusu.	DU MARTIN Krpan Bloke	Hotel Delfin Izola	21. 9. 2018	SILVA PERČIČ, TEL. 051 62 86 22, silvapercic@gmail.com
TRGATEV V BRJAH	DU MARTIN Krpan Bloke	Kmetija Oskarja Birse	September 2018	SILVA PERČIČ, TEL. 051 62 86 22, silvapercic@gmail.com
OSREDNJA OBČINSKA PROSLAVA	OBČINA BLOKE	VEČNAMENSKA DVORANA BLOŠKI SMUČAR	28. 9. 2018 ob 18. uri	JOŽICA ANZELJC 01 70 98 918

Vse organizacije, vaške skupnosti, klube, društva in posameznike prosimo, da nam posredujejo podatke o dogodkih, ki jih nameravajo izvesti na področju občine Bloke, in sicer na elektronski naslov bloski.korak@bloke.si. Z napovednikom dogodkov bomo obveščeni vsi občani in širša javnost, na ogled pa bo tudi na spletni strani občine Bloke. www.bloke.si

Iz parka vojaške zgodovine

V Parku vojaške zgodovine so v novo turistično sezono vstopili s pomembno novo pridobitvijo – simulatorjem letenja z letalom MiG-21. V Parku so namreč prepričani, da je poslanstvo muzeja tudi v tem, da obiskovalcem daje možnost ne samo videti, ampak tudi občutiti in doživeti. Simulator je plod slovenskega znanja – razvili sta ga podjetji AEREFORM, letalska tehnologija, in AERONAVT, akademija za letalstvo. Razvoj simulatorja je bil za ekipo učni proces, simulator pa orodje, na katerem so preizkusili svoje ideje v praksi. Zasnovan je okrog originalnih delov z letal MiG-21 – med njimi najbolj izstopa katapultni sedež KM-1. Originalni so tudi ročica za moč motorja, krmilna palica in nekateri instrumenti.

MiG-21 je eno izmed najbolj razširjenih lovsko-prestrezniških vojaških letal. Izdelanih je bilo več kot 15.000 primerkov v 15 izpeljankah. Sam razvoj letala se je pričel v petdesetih letih

prejšnjega stoletja, prvi prototip pa je vzletel leta 1955. Javnosti so ga predstavili leto pozneje, sovjetsko vojaško letalstvo pa ga je dobilo v operativno uporabo leta 1959. Poleg Sovjetske zveze je letala MiG-21 uporabljalo več kot 30 držav, med njimi tudi Jugoslavija. V sestavi vojaškega jugoslovanskega letalstva je bilo skupno 261 letal MiG-21 v desetih različicah.

Simulator uporablja tehnologijo virtualne resničnosti, ki omogoči uporabniku 360-stopinjski pregled nad kabino in okolico. Pilot lahko pogleda skozi okna na obeh straneh, pri čemer slika na VR-očalih sledi premikom glave. S pogledom lahko preveri gibanje krmil v kabini, se skloni bliže instrumentom, da razloči kazalce in številke, ali pa s pogledom čez ramo preveri, če so krila še na mestu.

Simulator uporabniku omogoči prepričljivo izkušnjo letenja. Prvotno je bil namenjen interni uporabi podjetij AEREFORM in AERONAVT. Tesni sodelavec ekipe, nekdanji vojaški pilot Vojko

Gantar, je eden najbolj izkušenih inštruktorjev za letala MiG-21 na svetu in je projektu nudil ključno strokovno podporo.

Zaradi velikega zanimanja v javnosti sta se podjetji AEREFORM in AERONAVT po lanskoletnem nekajmesečnem gostovanju simulatorja v KSEVT-u odločili simulator še nekoliko dodelati in ga ponuditi obiskovalcem Parka vojaške zgodovine. V Parku je namreč v zadnjih letih nastala bogata zbirka letalske zgodovine, ki zajema kar pet letal (MiG-21, F-86 Sabre, F-84 Thunderjet, IAR-93 Vultur/Orel, SOKO 522), maketo podzemne letalske baze Željava, razstavo o padlih ameriških letalih med II. svetovno vojno na slovenskem ozemlju, zbirko letalskih bomb ...

Ljubitelji letalstva lahko tako po novem ogled zbirke dopolnijo tudi z nepozabno izkušnjo letenja z nadzvočnim letalom, kar predstavlja pomembno popestritev ponudbe v skladu s sodobnimi muzejskimi trendi.

Simulator letenja je 29. marca 2018 v Parku vojaške zgodovine muzejskemu namenu simbolno predal načelnik Vojaškega letalskega organa Slovenske vojske polkovnik Blaž Pavlin, nekdanji pilot letala MiG-21, ki je ob tej priložnosti pozdravil prizadevanja snovalcev simulatorja in Parka vojaške zgodovine, da bi približali izkušnjo letenja čim širšemu krogu obiskovalcev. Sašo Knez, ustanovitelj podjetja Aereform in idejni vodja zasnove simulatorja, je na krajši slovesnosti izpostavil koncept delovanja simulatorja, ki zaradi sodobne tehnologije virtualne resničnosti uporabnikom v največji možni meri nudi avtentično doživetje letenja. Spregovoril je tudi nekdanji vojaški pilot na letalu MiG-21 Vojko Gantar, ki je v projekt izdelave simulatorja vnesel del svojega bogatega teoretičnega in praktičnega znanja. Posebna zasluga za umestitev in zagon simulatorja letenja v Parku vojaške zgodovine pa gre tudi podjetju Kontrola zračnega prometa Slovenije, ki je finančno podprlo projekt.

PSOGLAVSKI DNEVI

29. 6. - 1. 7. 2018

SODRAŽICA

www.td-sodrazica.si

TURISTIČNA
ZVEZA
SLOVENIJE

I FEEL
SLOVENIA

TURISTIČNO DRUŠTVO
SODRAŽICA
www.td-sodrazica.si

Občina Sodražica

Križanka

											BLOŠKI KORAK JUNIJ 2018	URADNO SPOROČILO ZA JAVNOST	OKOVANI HRIBOVSKI ČEVLJI	NAŠ TELOVADEC (MIRO)	KULTUR. RASTLINA ZA SOLATE
											SODOBNA ZABAVNA GLASBA				
											ANG. PLOŠČINSKA MERA				
											NAŠA PEVKA (MARTA)				
											SLIKA Z VODNIMI BARVAMI				
											IGRALKA JANKOVIČ TRGOVEC NA DROBNO				
														PROVINCA V SEVERNI ŠPANJI	POLICISTI Z NJIM MERIJO HITROST VOZNIKOV
AVTOR: MARKO DREŠČEK	PODRUŽNICA VEČJE ENOTE	NAJMOGOČNEJŠA GRADNJA NA SVETU	PLODOVI OLJKE	LOMLJE-NJE	KOŽICA NA ZAVRETEM MLEKU	NAŠ PISATELJ (RUDI)	KATJA TRATNIK	SOSEDA ANGLEŽEV	ŠPORTNIK NA DESKI VARILSKI SPOJ						
NARAVNI VRT												PISATELJICA PEROCI			
ŠTEVILO PREVOŽENIH KILOMETROV												NAŠ SLIKAR IN GRAFIK (SAŠA)	ALENKA DOVŽAN PESNICA ŠKERL		
DRAŽLJAJ, SPODOBUDA							OKRAJŠAVA KRAJ NA OTOKU KRKU								
OKRASNA DOMAČA PTICA				KOŠATO DREVO Z MEHKIM LESOM					SUVEREN, MONARH						
VPREŽNI DROG PRI KMEČKEM VOZU				DUŠEVNI JAZ PTICA UJEDA				VERGILOVA PESNITEV	PEVKA PUŠLAR GRŠKI OTOK, LEZBOS					VINSKO ŽGANJE	OSMINA KROGA
ZORAN SLAVNIČ			ODREVENOST IZCEDEK TROPSKIH DREVES										VALENTIN OMAN		
													TOPLICE		
ŠPANSKI NOGOMETNI VRATAR CASILLAS					DEL NOGE POD GLEŽNJEM	SREDSTVO ZA OMILITEV BOLEČIN									
IMITATOR IN GLASBENIK ARTAČ						PRESKUS ZNANJA ANGLEŠKI TEKAČ (SEBASTIAN)						DEL MARIBORA KUBANSKI POLITIK (RAUL)			
HRVAŠKI SLIKAR (MILIVOJ)							HR. JEZIKOSLOVEC (VLADIMIR) NICO XAVIER						SOVRAŽNICA ŽELEZA SLAVKO FURLAN		
VEČNO MESTO				CESTNO KROŽIŠČE							TUREK, OTOMAN				
KANTAVTOR SMOLAR				AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA (IZVIRNO)							ZELO MOČNO, KRATKOTRAJNO ČUSTVO				

Bloški korak — glasilo občine Bloke

Glavni in odgovorni urednik: Stane Jakopin | Uredniški odbor: Milena Mišič, Jerneja Kovšca, Katja Lah Majkič, Tone Urbas | Lektoriranje: Jerneja Kovšca

Oblikovanje in prelom: Hiša oblikovanja Korenjak | Tisk: Schwarz Ljubljana | Izdaja: Občina Bloke | Naklada: 1300 izvodov

Glasilo je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini; za naročnike v domovini je predlagan letni prostovoljni prispevek 8 €, za naročnike v tujini 16 €. Prispevek za glasilo nakažete na račun Občine Bloke: 01350-0100002737 | Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@bloke.si

Človek, glej življenje svoje,
danes srečen in vesel,
jutri pa ti zvon zapoje,
truplo tvoje bo pepel.

Zahvala

Zapustil nas je dragi mož, oče, stari oče in brat

Jože Kovačič,

po domače Bločenov iz Raven (1948–2018).

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno sožalje, cvetje, sveče, darove za svete maše in spremljanje na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. župniku, pevcem in podjetju KOMUS za lepo opravljeni obred.

Posebna zahvala dr. Doles in vsem, ki ste ga obiskali v času njegove bolezni.

Vsi njegovi

Si kot sonce življenja sijala,
za vse svoje ljubezen razdala,
odslej boš kot zvezda svetleča,
naj ti v nebesih dana bo sreča.

Zahvala

V osemdesetem letu se je od nas poslovila naša predraga mami, babi, prababica, sestra in teta

Joži Zgonc,

Antonova z Radleka.

Srčna hvala vsem za iskren stisk roke, sočutne tolažilne besede, za darovano cvetje, sveče in pozornost, s katero ste jo pospremili na zadnjo pot.

Posebna zahvala dr. Olgi Doles in zdravstvenim delavkam za večletno skrb in nego.

Zahvaljujemo se vaščanom za poslovilni govor.

Najlepša hvala g. župniku Antonu Marinku za lepo opravljen obred in vse izrečene besede ter pevcem, ki so zelo čuteče zapeli.

Še enkrat hvala vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so bili z nami v najtežjih trenutkih življenja.

Žalujoči domači

Trije letni časi v meteorološki pomladi

Za nami je meteorološka pomlad (tromesečje marec, april, maj), ki je tokrat postregla s skorajda največjim možnim razponom vremena. Marčevski začetek je bil povsem zimski, pred koncem aprila smo že občutili poletno gorkoto, mesec dni kasneje pa še poletno sparino.

Marec je bil v temperaturnem pogledu divji, začel se je hudim mrazom in skoraj meter debelo snežno odejo. Sledila je večdnevna močna odjuga, pa spet ohladitev in konec meseca znova otoplitev. Zato pa sta naslednja dva meseca meteorološke pomladi namesto temperaturnih nihanj postregla zgolj z menjavanjem oblačnosti in zlasti maja z loterijo s plohami in nevihtami.

Pomlad kot celota je bila na Bloški planoti sorazmerno

topla in malo manj namočena kot v dolgoletnem povprečju. Marca je bilo povprečno dobro stopinjo Celzija hladneje, aprila okoli 4,5 °C topleje in maja dobri dve stopinji Celzija topleje od običajnih razmer v obdobju 1981–2010. Tako je bil marec hladen, a ne posebej izstopajoč, april najtoplejši vsaj v zadnjih 200 letih, maj pa med najtoplejšimi petimi v zadnjih sto letih.

Po vseh navedenih povprečjih se zagotovo splača pogledati še podrobnosti izstopajočih dni. V prvih štirih dneh marca je temperatura zraka ves dan ostala pod lediščem, kar je za marec neobičajno. To se je ponovilo še 19. in 20. marca. Na klasični merilni postaji je bil zadnji minus pomladi zabeležen že 8. aprila, na samodejni postaji šest dni kasneje. To je

nenavadno zgodaj, podobno kot leta 2013. Najvišja temperatura letošnje meteorološke pomladi je bila dosežena na zadnji majski dan, ko se je ogrelo do okoli 25 °C. Šestnajstega aprila je marsikje na Blokah divjalo neurje z nalivom in ponekod večjo količino toče; na merilni postaji v Novi vasi je v pol ure padlo kar 36 mm dežja. Tak naliv se povprečno zgodi le enkrat na deset let, upoštevajoč vse mesece leta. Aprila pa je takšen dogodek silno redek, saj v ozračju še ni toliko vodne pare kot poleti in so običajni aprilski nevihtni oblaki »manj napojeni z vodo« kot poletni. Upajmo, da letošnje poletje vsaj na Blokah ne bo postreglo s takšnimi padavinskimi presežki.

Gregor Vertačnik

Branal

z vami od leta 1992

- Opravljamo storitve **sečnje, spravila in odkupa lesa.**
- Zagotavljamo korektne cene, izmere in zanesljivo plačilo.
- Smo zanesljivi, odzivni in učinkoviti.

Preizkusite nas!

ISO 9001
ISO 14001

BUREAU VERITAS
Certification

Znak odgovornega
upravljanja z gozdovi

Vaš klic pričakuje odkupovalec
Gregor Kolar, gozdarski tehnik
051 211 024, gregor@branal.si

Market NOVA VAS

KONTAKT: 01/78 88 884

Mercator

**MESO IN IZDELKI
ŽIVALI
VZREJENIH V VAŠEM
OKOLJU**

VSE ZA ŽAR
ČEVAPČIČI, RAŽNJIČI, KOTLETI,
KLOBASICE
PRI NAKUPU VEČJE
KOLIČINE ČEVAPČIČEV VAM NUDIMO
DODATNI
POPUST

NAROČILA NA TEL 01 78 88 884

VINOTOČ – vina BERCE

**UGODNE CENE IN VELIKA
IZBIRA SLADOLEDOV**

**NAROČILO IZDELKOV ZA VRT
IN**

KMETIJSTVO 01/78 88 857

**-SPREJEMAMO NAROČILA ZA STORITVENO
KLANJE**
-ODKUP ŽIVINE

KONTAKT: 01/78 88 854; GSM: 041 919 508